

# MAGYAR LAJOK

3 le

Taxa post aprobării  
conform  
187.012/1934.



ARIA  
VII., Erzsébet-körút 9—11. BUD.

Főszerkesztő  
és a szerkesztésért felelős:  
dr. Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP  
VI. évfolyam, 210 (1652) szám \* Szombat, 1937 október 16

Főmunkatárs:  
dr. Gyárfás Elemér

## Az uralkodó pohárköszöntője Alba-Julian

Bucurestiből jelentik: Káprázatos külsőségek között zajlott le tegnap az albaiuliai Horia, Closca, Crisan emlékünnepe. Őfelsége különvonata délelőtt kilenc órakor futott be a pályaudvarra, ahol a kormány tagjai, a katonai és polgári előkelőségek fogadták az uralkodót és Mihály nagyvadját. Délelőtt féltíz órakor istentisztelet volt a koronázási templomban, majd sor került a szoborleleplezésre. Balan metropolita, Hulea iskolaigazgató, az „Astra” elnöke és végül Pop Valér beszélt, majd megkezdődött a nemzeti viseletbe öltözött küldöttségek felvonulása. Délben fél kettőkor bankett volt a tiszti-kaszinóban, amelyen kétszáztiz

meghívott személy vett részt. Tatarescu miniszterelnök pohárköszöntőjében Horia, Closca és Crisan mártírújáról beszélt, majd utána az uralkodó emelkedett szólásra és arról a véraldozatról szólt, melynek árán megtörtént az összes románok egyesülése. „Az a kötelesség — mondotta az uralkodó, — hogy érintetlenül megtartsuk az örökséget és minél jobban kiemelyítsük azt, a nemzeti hit és az erkölcsi erő szempontjából”. Az uralkodó beszédét nagy lelkesedéssel fogadták a jelenlévők, majd utána a király autóba szállt és Mihály nagyvadjával együtt az udvar reprezentánsai kíséretében a pályaudvarra hajtatott.

### Három héten belül nagyszabású belpolitikai események várhatók

Alba-Iuliaról jelentik: Az ünnepségek befejezése után Pop Jonel lakásán nemzeti parasztpárti értekezlet volt, amelyen résztvettek Mihaleche, Popoviciu Mihály, Madgearu, Calinescu, Gafencu, Bocu Sever és a nemzeti parasztpárt többi vezetői.

A „Timpul” értesülése szerint Mihalache ezen az értekezleten fontos kijelentéseket tett. A nemzeti parasztpárt elnöke többek között a következőket mondotta:

— Mértékadó körökből olyan értesüléseket szereztem, hogy közölhetem önökkel: három

héten belül nagyszabású politikai események várhatók, melyekben a nemzeti parasztpárt vezető szerepet fog vinni.

Nemzeti parasztpárti körökben Mihalache nyilatkozata nagy optimizmust keltett, amelyet fokoz az a tény is, hogy az uralkodó meghívta Mihalachét a hadgyakorlatokat befejező bankettre. Mihalache reméli, hogy ezen a banketten alkalma lesz az uralkodóval huzamosabb megbeszélést folytatni és már össze is hívta a pártvezetőséget, hogy a bankett után tájékoztassa pártja vezetőit az uralkodóval folytatott tárgyalásokról.

### Mivel magyarázza Jorga alba-iuliai távolmaradását

Bucurestiből jelentik: Mint ismeretes, Jorga professzor sem ment el Alba-Iulára és ezzel kapcsolatban a lapokban kombinációk jelentek meg. A „Neamul Romanesc”, a jorgista hivatalos most a következőket közli: „Jorga professzor nem ment el az albaiuliai ünnepségekre, mert nem hívták meg megfelelő minőségében. Egyes lapoknak az a híre, hogy

Jorga tanár beteg, valótlan, sőt ennél valamivel több.” A lapok értesülése szerint Jorga a miniszterelnökséghez küldött elutasító válaszában a következőket írta: „Meghívást kaptam, mint pártelnök. Én nem vagyok pártelnök. Meghívást kaptam, mint volt miniszterelnök. Nem vagyok büszke erre az egykori minőségemre sem.”

## Két hétig tartó tárgyalásokra ül össze a londoni semlegességi bizottság

Szombatra hívták össze a bizottság újabb ülését

Londonból jelentik: Plymouth lord, a londoni benemavatók bizottság elnöke szétküldte a meghívókat a bizottság tagjaihoz. A meghívás szombat délelőtt 11 órára szól.

A benemavatók bizottság szombat délelőtt 11 órakor kezdődő új ülészakának befejezésére a meghívó nem állapít meg határidőt. De a francia és angol kormány már az első ülésen indítványozni fogja, hogy az értekezlet maga jelöljön meg záros határidőt, amelyen belül be akarja fejezni a napirenden szereplő kérdések tárgyalását. Az angol és francia kor-

mányok kétheti határidőt javasolnak.

A benemavatók bizottság tagjai közül a hatalmak nagyköveteiből és követeiből áll. A szombati megnyitó ülésen azonban két külügyminiszter is résztvesz és pedig: Eden és Delbos. A francia külügyminiszter, hír szerint, több napig Londonban marad és esetleg bejárja az értekezlet végső határozatait is, mert közben állandóan tárgyalni akar Edennel azokról az intézkedésekről, amelyek szükségessé válnának az esetben, ha az értekezlet eredménytelenül végződnék.

## Vegyes házasságok

A Curentul valamelyik minapi száma az Astra-közgyűlés egyik előadójának jelentésében és más kimutatásokban foglalt számadatok alapján a vegyesházasságokról beszél a következőképpen:

A vegyesházasságok valóságos veszedelmévé váltak Erdélyben. Ezek a hibrid társulások a legtöbb esetben visszafelé sülnek el, mert az idegen feleségek, különösen a magyar nők, nem tudnak alkalmazkodni nemzeti törekvéseinkhez s azért a gyermekek, akik az ilyen házasságokból származnak, általánosságban csekélyebb értékűek, mint a románok között kötött házasságokból származó gyermekek. Így van ez már csak azért is, mert a vegyesházasságok rendszerint másodrangú nőkkel kötöttek, azokkal, akik megmaradtak a fajtestvérek által történt kiválogatás után az idegenek számára. Az erre vonatkozó statisztikai adatok a lehető legriasztóbbak. 1936 január 1 és november 1 közötti időközben Bessarabia városaiban a házasságot kötött románoknak csak 73.5 százaléka vett el román nőt, míg 0.4 százaléka német, 0.4 százaléka zsidó, 22 százaléka orosz és 3.8 százaléka más nemzetiségűt. Transsylvania városaiban a nősült román férfiak 75 százaléka vett el román nőt, míg 19.2 százaléka magyar, 4.2 százaléka német, 0.8 százaléka zsidó, 0.1 százaléka orosz és 0.7 százaléka más nemzetiségű nőt. A Bánságban a házasságot kötött román férfiak 65.1%-a vett el román nőt, míg 13.2 százaléka magyar, 17.3 százaléka német, 0.4 százaléka zsidó és 4.1 százaléka más nemzetiségű nőt. Körösvidéken, Szatmárban és Máramarosban így alakulnak ezek a számok: Román nőt vett el a nősült férfiak 64.7 százaléka, magyar nőt 31.8 százaléka, német nőt 2 százaléka, kisorosz nőt 0.2 százaléka, más nemzetiségűt 0.7 százaléka. Transsylvania egyes városaiban a veszély egyenesen katasztrófális. 1920 és 1936 közötti időben Dejen 70.9% vett el román nőt, 27.3% magyart, 1.8% zsidót, Zalauban 50.5% vett el román nőt, 48.4% magyar nőt, 1.1% zsidó nőt. Careiben 63.1% román, 27.5% magyar, 1.9% zsidó, 1% német nőt, 1.2% más nemzetiségűt. Baia-Sprien 42.9% román nőt, 50% magyar nőt, 3.6% német nőt, 3.6% más nemzetiségűt vett feleségül. Odorheiu csak 31.9% vett el román nőt, míg 62.3% magyar nőt, 4.4% német nőt, 1.4% más nemzetiségűt vett el. Gheorgheniben 34.2% román, 65.8% magyar nőt vett feleségül. A csúcsteljesítményt Odorheiu éri el 86% vegyesházassággal. Clujon 1936-ban 2084 házasságot kötöttek. Ezek közül 679 román, 1003 magyar, 321 zsidó, 61 német, 20 más nemzetiségű kötött házasságot. A románok közül 135 férfi vett magyar nőt feleségül, míg a magyarok közül csak 37 esküdött meg román nővel.

A vegyesházasságok kérdését, mint látjuk, aggodalmas figyelemmel kíséri a román közvélemény s abban a románságra nézve veszedelmet lát. Merészség

volna azonban azt állítani, hogy a magyarság egy-egy magyar nőnek román emberhez való férjhezmenetelét a nyereség-lapra könyvelheti el. Mert lehetséges ugyan, hogy abban a családban, ahol a nő magyar, nem fejlődik ki elfogult román szellem s csakugyan sok példa van rá, hogy a magyar asszony mérséklőleg hat román férjére s a magyar anya román gyermekei kevésbé fogékonyak a túlzóan nemzeti eszmék s a magyar-

ellenes propaganda iránt. De végeredményben mégis román ez a család s az is marad olyankor is, ha benne a magyar asszony befolyása vagy a kisebbségi magyar környezet levegője időlegesen és látzólag a magyarság javára érvényesül is.

Ha tehát a román közvélemény nem nézi jó szemmel a román-magyar vegyes házasságokat, a magyar közvéleménynek, azt hisszük, még kevesebb oka van, hogy örüljön azoknak.

## Regionális gazdasági egyezményt köt a kisantant

**A regionális egyezmény keretén belül hajlandó helyet biztosítani más államoknak is**

*Prágából jelentik:* Prágában tudvalegleg megkezdte tanácskozásait a kisantant gazdasági tanácsa. Az első üléseken elhatározták, hogy emlékiratot küldenek az összes kormányokhoz, valamint a nagy gazdasági nemzetközi szervezetekhez a regionális gazdasági egyezmények kérdéséről.

Az emlékiratban mindenekelőtt utalnak arra, hogy

*a kisantantban tömörült három állam regionális gazdasági egyezményt kíván kötni.*

Gazdasági szempontból a regionális egyezmény azt jelenti, hogy több szomszédállam, amelynek közös érdekei vannak, tevékenysége racionalizálása érdekében az említett államok gazdasági működése között összhangot igyekeznek teremteni a csupán nemzeti szempontokat meghaladó keretek között. Így tehát a regionális egyezmény egyet jelent egy meghatározott terület gazdasági megszervezésével.

A kisantant gazdasági bizottsága azonban nem tartja ezt a területi meghatározást elzárttá és az egyezmény szövegében kimondja, hogy az említett regionális egyezmény keretein belül hajlandó helyet biztosítani más államoknak is.

Ezzel az egyezménnyel a gazdasági helyzet megjavítását és az életszínvonal emelését akarják elérni a termelés jobb megszervezése, az árucserre intenzívebbé tétele, a közlekedés kifejlesztése révén. Rávilágít az emlékirat arra, hogy a kisantant államok gazdasági megerősö-

dése a többi államoknak is csak előnyére válhat, mert minél gazdagabb egy vevő, annál többet vásárol.

## Nagyszabású csikóbőr-csempésztést leplezett le a constantjai vámhivatal

*Constantjából jelentik:* Néhány, az utóbbi hónapokban előfordult csikóbőr csempésztési ügy nyomán az egész országra kiterjedő vizsgálat indult meg, amelynek célja a leplezett kiviteli visszaélés valamennyi részletének tisztázása. A vámhatóságok a bünyői hatóságokkal karöltve folytatják a nyomozást, ugyanis bizalmas közlés alapján arról értesültek, hogy jól szervezett csempésztársaság intézi a csikóbőr csempésztést.

**A vámhatóságok néhány héttel ezelőtt megállapították, hogy néhány constantjai cég hamisított vámokmányok segítségével kijátszotta a csikóbőr kivitelére vonatkozó szigorú tilalmat s többmillió lei értékű szállítmányokat juttatott külföldre.**

Ekkor történt, hogy valaki — akinek nevét gondosan titkolják — leplezte a csempész-szervezetet, amely a kikötőből induló egyes tengerjáró hajók személyzetével összejátszva rendszeresen szállította külföldre a csikóbőrt.

Az említett egyezmény megkötése azonban rövid időn belül nem történhetik meg. Ehhez jogi előkészítés is szükséges. A nemzetközi egyezmény elvét az eddigi „legtöbb kedvezményt élvező nemzet” klauzulája helyett. Az új klauzula módot nyújt kedvezményes kereskedelmi szerződések megkötésére. Alkalmazása esetén ugyanis azok az államok, amelyek eddig „a legtöbb kedvezményt élvező nemzet” elve alapján a kereskedelmi szerződésekben biztosított összes előnyökben részesültek, a jövőben nem élvezhetik azokat az előnyöket, amelyeket a kisantant államai csak egymásnak biztosítanak.

Végül megemlíti az emlékirat, hogy a regionális egyezmény végső célja az, hogy

*megvalósítsa a kisantant államok vámunióját.*

Ezt sem akarják azonban egyik napról a másikra megvalósítani, hanem csak a lehetőségeknek megfelelően.

**A csempészek a Palesztinába induló gőzösök személyzetével dolgoztak együtt úgy, hogy a hajók alkalmazottai személypoggyászokként vitték magukkal az értékes bőrkéket.**

A leplezés alapján azután a kikötő vámhatóságának megbízottai alapos kutatást rendeztek, amelynek eredményeképpen első alkalommal nyolc csikóbőrrel zsufolt bőröndöt foglaltak le. Kevéssel ezután újabb nyolc bőrönd érkezett az egyik gőzhajó néhány alkalmazottjának címére és természetesen ezeket a „küldeményeket” szintén lefoglalták. A második szállítmány felnyitása alkalmával

**ötmillió lei értékű csikóbőr került napvilágra.**

A tizenhat csomag csikóbőrt Cernautiból indították utnak és ezért a nyomozás szálait azonnal kiterjesztették Cernautira is. Valószínűnek látszik, hogy a csempésztés szervezete országos vonatkozásban működött és ezért nyomoznak most az egész országban csikóbőr-csempészek után.

## A papa alszik...

*Írta: Sz. Horváth János*

Minden ellenkező híreszteléssel szemben meg kell állapítani, hogy a papa az ur a családban. Az ő szava törvény erejével hat, akarata parancs. Neki mindenki engedelmességgel tartozik, ő nem engedelmeskedik senkinek. Elméletben!

A gyakorlatban ugyan ő a családi fegyelem jelképe — kiféle, azonban gyenge és omladozó basijaja a szigornak —, otthon.

Megezi az ebédet, elolvassa az újságot, egy magyort nyújtozik és azt mondja:

— Egy óráskat aludni akarok! Négyig ide ne tegye be senki a lábát! Megeérttetéetetek! — asítja el nyomtalanul a parancsot.

Hogyné! Megeérttetétek!  
— Pszi! A papa aludni akar! — adják tovább egymásnak az utasítást az összes érdekelt felek, akiknek a parancs szolt és kivonulnak a szobából.

A papa joggal tétélezi fel, hogy itt négyig mindenki a parancshoz fog alkalmazkodni s talán még a légy is gumicipőben fog korszolyáznai az ablaküvegen, nehogy őt pihenésében zavarják.

A tilalom hatása alatt hozzávetőleg a többiekben is hasonló meggyőződés él s mégis négyig abban a szobában van a legnagyobb forgalom, ahol a papa alszik.

A család fő feje alá gyűri a diványpárnát és a három faszirozatra való emlékezéssel azt mondja, hogy: Phüü!

Utána a falnak fordul.  
Már becsukódik a szeme s lassan érzi, hogy karolja át az álom és húzza puha ölébe. Még egy másodperc és már alszik is, amikor óvatosan nyílik az ajtó, lassu és vontatott nyirkorgás-

sal. A kíméletlen szándék kenetlen skalája végighasít a papa idegein s az álomhullám mélyébe egyszerre az éberség montblanci magasságába lendül.

Félignyitott szemhéja mögül az ajtó felé néz s megpillantja legkisebbik csemetéjét, amint a szekrény felé lopakodik s a parkettet sűrölve egy dobozt húz ki alóla. Utána még nagy igyekezettel próbál valamit kihalászni a rejtélyes helyről. A valami tovább gurul s ő hasonlóképpen követi a szökevényt, lábaival kapálódzva, míg végre elcsúpi a meghátrált ólomkatonát.

Miután ez is meg van, kiféle indul.  
Elismerésemelőtt tapintattal szerénykedik az ajtóhoz s lenyomja a kilincset. Csak a rosszindulat, minősíthetné szándékosságának, hogy közben a hóna alatt szorongatott doboz kinyílik s mint a zivataros égből a jégeső kopognak a parketten az üveggolyók, szegek, vasdarabok s féltve őrzött kincstáranak apró értékei.

Beletelik egy negyedórába, amíg a szétbitangolt jóságát összereteli asztal, ágy és szekrény ajól.

Ajtónyirkorgás... csend. Lehet aludni!  
Kis hja már alszik is!...

Most a folyoso felől éri a váratlan támadás. Dehogyan támadás! Hisz úgy jön be a szegény kislány az ajtórezen, mint egy tündér az elvarázolt kastélyba. Egy pillé nem csap nagyobb zajt, úgy emeli le az asztalról az ottfejtett atlaszt. Ettől a papa igazán aludhat!

Ettől igen!... Nem is lenne érdemes zörej, ha az ostoba gomb a blúz kézeiőjén bele nem akad a csipketerítőbe, ami makacsul követi atlasz szerelmét, nyomában a váza gardedámmái, amint bukácsolva orra bukik az asztalon.

Hüh! Az apád!... hördül fel az álmos család fő önszidalma, derékszíjbe kaova fáradt derekát.

Nem történt semmi, csak egy álommanó surrant ki a csendzavaróval a szárnyas ajtón!

Szétröccsent egy alváskupacot, csend borult a szobára.

Még mindig lehetne egy kicsit aludni Morfeus hóna alatt, ha nem is az ölen, de még hátra van Boris, a „háztartási” alkalmazott, mint ilyen Herakles leánya.

Egy csendőrről erőlyes lépteivel dübörög az ajtóig s itt illő kímélettel köténye leplét borítja a kilincse és — benyit.

Hetvenként rámásocsizma ütemes nyirkorgással sűr fel a parkett, amíg az éjjeliszekrényhez ér s leteszi a sürgős levelet, amit most hozott a postás, nyomtalanul figyelmeztetve az alvó családfőt, hogy nem aludhat nyugodtan, amíg ő nem fizette esedékes sorsjegyének árát.

Álmos agya nem talál hirtelen hízog jelzót, hogy meghálálja Boris szolgálatát. Úgy dobja magát a falnak, mint a hal, amit tiltott módon dinamittal nyomtak halálra.

Az álomcsirák már csak félve ütök fel fejüket benne, mint dübörög fronton a szerény ibolyák. Mégis lassan a pókháló szélén himbálódzik ébersége, még egyet lendül és álomrébe jut...

Hogy erre nem gondolt!  
Oszályos társa, hű felesége közeleg.

Szekrényajtó nyekken s a fehérenmű kincsejtő mélyéből pénz kitor elő. A vicí legény szemétpénzét.

Hej!!... tör ki a fekvőből, széttört álmai nyomán felburjánzott mérleglapu. — Hát mi a kól... idézi az elemi iskolák vizsgai versét túlzott hangsúllyal a zavaró felé.

— Csak ne morogjon! Mit fog csinálni éjjel, ha egész délután alszik? — dorgálja meg az aszszony s a kényeztető tapintatosság nyomása alól felszabadulva kiszól a gyerekeknek.

— Már nem alszik a papa!

— Szegények! — teszi hozzá sajnálkozva. — Az egész ház meg sem mert mukkanni, amíg maga aludt!

## Krisztus Király ünnepére a város egész társadalmát mozgató ünnepségre készül Krisztus király e hó végére eső ünnepén. Az összes cluji katolikus egyesületek elhatározták, hogy ezt a napot különösen a férfiak ünnepévé teszik. Ezért a Katolikus Népszövetség cluji tagozata, a Katolikus Kör, a Kolping legényegylet és a többi összes katolikus egyesületek közös erővel és munkával készülnek a háromnapos ünnepélyre, amelyet október 28., 29. és 30-án este fél 7 órai kezdettel istentisztelet előz meg a Szent Mihály plébánia-templomban. Október 31-én délelőtt ünnepélyes istentisztelet, délután 4 órakor pedig díszünnepélyt rendeznek a katolikus gimnázium dísztermében, majd este ugyancsak fél hét órakor a befejező Te Deumot a Szent Mihály templomban tartják meg. A négy napon keresztül tartó ünnepség szónoka a híres P. Lukács Mansvét missziós atya lesz. Az ünnepség részletes ismertetésére egyébként még visszatérünk.

**Cluj.** Saját tud. Cluj katolikus egyházközsége a város egész katolikus társadalmát mozgató ünnepségre készül Krisztus király e hó végére eső ünnepén. Az összes cluji katolikus egyesületek elhatározták, hogy ezt a napot különösen a férfiak ünnepévé teszik. Ezért a Katolikus Népszövetség cluji tagozata, a Katolikus Kör, a Kolping legényegylet és a többi összes katolikus egyesületek közös erővel és munkával készülnek a háromnapos ünnepélyre, amelyet október 28., 29. és 30-án este fél 7 órai kezdettel istentisztelet előz meg a Szent Mihály plébánia-templomban. Október 31-én délelőtt ünnepélyes istentisztelet, délután 4 órakor pedig díszünnepélyt rendeznek a katolikus gimnázium dísztermében, majd este ugyancsak fél hét órakor a befejező Te Deumot a Szent Mihály templomban tartják meg. A négy napon keresztül tartó ünnepség szónoka a híres P. Lukács Mansvét missziós atya lesz. Az ünnepség részletes ismertetésére egyébként még visszatérünk.

## Holland torpedóromboló és japán gőzös ágyuharca

Hágából jelentik: A „Flores” nevű holland torpedóromboló az anambasi partok mentén ágyutűzbe keveredett egy japán gőzessel. A tüzharc során két japán katona megsebesült.

## Botrány a belga Nemzeti Bank közgyűlésén

Brüsszélből jelentik: A Belga Nemzeti Bank csütörtöki közgyűlésén heves jelenetek játszódtak le. Van Dieren szenátor, Leon Degrelle, a rexisták vezére és több más részvényes azzal vádolta meg a Nemzeti Bank több vezetőjét, hogy kapcsolatban állottak Julius Barmattal, a hírhedt szélhámosmal. Az elnök végül is kénytelen volt felfüggeszteni az ülést. Van Dieren az épület erkélyére rohant és beszédet akart intézni a járókelőkhöz. A rendőrség is közbelépett, eltávolította a szenátort a bank helyiségéből és szétszórta az utcán összegyűlt tüntetőket.

## Fosztogatóbandákkal vívott harcot az abessziniai olasz katonaság

Addisz-Abeaból jelentik: A Stefani ügynökség a legutóbbi abessziniai eseményekről a következőket közli: Az esős időszak utolsó szakaszában számos bandita támadta meg váratlanul az abessziniai fennsíkon levő különálló olasz katonai csoportokat. A vitéz olasz gyarmati csapatok tevékenysége helyreállította a rendet és a nyugalmat és megszabadította a lakosságot a fosztogatások borzalmaitól. A legtöbb fosztogató banda teljesen megsemmisült és több olyan törzsfőnök, aki a bandákat vezette, elesett. A rablások értelmi szerzőjét, a Hairu Sebede több törzsfőnökét az olasz csapatok elfogták és kivégezték.

Ugyancsak a Stefani távirati iroda közli, hogy az olasz csapatok Abessziniában szeptember hó folyamán, a fosztogató bandákkal vívott harcokban ötvenegy embert veszítettek. Az egész veszteség százket ember. 1935 január másodikától 1937 szeptember 30-ig az olaszok vesztesége 2357 ember

# VIM

MINDENT TISZTÍT

álaposán és  
kiméletesen

aluminiumot is



## Középkori pallosokkal vívják az utcai harcot a kínaiak

Véres harcok Sanghai utcáin. — Utcasorokat gyűjtöttak fel a japán repülők

### Megkezdődött a japán-kínai háború legvéresebb csatája

Sanghaiból jelentik: Péntekre virradó éjszaka Sanghaiban olyan nagy ütközel kezdődött, amelyről az első jelentések azt állítják, hogy a japán-kínai ellenségeskedés megkezdése óta ez a legnagyobb csata. A kínaiak meglepetésszerűen ellentámadásba mentek át az egész vonalon. Az ellentámadás rendkívül heves volt és a gyalogságot nagyszámu kínai repülőflotta támogatta. Semleges katonai szakértők megállapítása szerint nem hitték volna, hogy a kínaiak ennyi bombavető repülőgéppel rendelkeznek. Az ellentámadással egyidőben a Putung előtt horgonyzó japán hadihajókat kínai partí útegek vették tűz

alá. Legelkeseredettebb a harc az északi pályaudvar környékén, ahol a kínaiak középkori pallosokkal harcolnak. A véres ütközetben mindkét fél sok embert veszített. Amint a japánok első meglepetésükből magukhoz tértek, megindították a légitrajokat. Hajnali 3 óra tájban már a levegőben is a legelkeseredettebb küzdelem indult a két légitábla között. 4 óra tájban Sanghai több pontján levegőbeemelkedő füstoszlopok jelezték, hogy a repülőgépek gyújtóbombái egész utcasorokat felgyújtottak. A nemzetközi negyedben nagy rémület uralkodik, mert egy-egy eltvedt gránát ott is lecsapott.

## Sorozatos bombamerényletek Palesztinában

Felrobbantottak egy vonatot, megbombáztak egy társasgépkocsit. — Utcái harcok Jeruzsálemben

Jeruzsálemből jelentik: Palesztinában a Litta-Raszereszi vonalon ismeretlen tettesek felrobbantottak egy vonatot. Az áldozatok száma nagy.

Jeruzsálemben elrendelték a riadókészültséget. A merényletet Jaffától harminc kilométernyire követék el.

Másik jeruzsálemi jelentés szerint Jeruzsálem és Jaffa között rálöttek és bombákat dobtak több társasgépkocsira. Két ember meghalt, tizenegy megsebesült. Jeruzsálemben és a város több pontján kisebb összecsapások voltak. A hivatalos lap külön kiadása közli, hogy az arab főbizottság külföldön tartózkodó több tagjának, akiket eddig még nem

száműzték, megtiltották, hogy visszatérjenek Palesztinába.

VAHABITA KATONÁK LELÖTTEK EGY ANGOL KATONAI REPÜLŐGÉPET.

Milánóból jelentik: A „Corriere della Sera” ammani tudósítójának jelentése szerint vahabita osztagok átlépték Transzjordánia határát és megtámadtak egy transzjordán katonai őrséget.

Később tűz alá vettek és lelöttek egy angol katonai repülőgépet. A repülőgép kigyult és porráégett. Utasai életüket veszítették.

Az angol hatóságok gépesített osztagokat és több repülőrajt küldtek a határra.

## Judea hegyei közül sortűzet adtak le egy katonai vonatra. — Ostromállapot készül Palesztinában

Jeruzsálemből jelentik: Palesztinában ismét egymást követik a merényletek. Galilea keleti részén és a Sinai pusztá szélén elvágták a telefonvezetékét.

Valószínű, hogy a hatóságok ostromállapotot fognak kihirdetni.

A Reuter jelentése szerint a sussexi első katonai gyalogezred csütörtök este elindult Egyiptomba. A palesztinai zavargások miatt a kato-

nai vonat előtt páncélos sinautó haladt gépfegyverrel felszerelt katonasággal. Ennek ellenére

Judea hegyei között többször rálöttek a vonatra,

de szerencsére senkinek sem történt bántódása. Ugyancsak a Reuter jelentése szerint a legfőbb arabtanács újabb öt tagját száműzték Palesztinából.

# Pórujjárt „kísértet“

Halálra akarta rémiteni gyöngedegetű feleségét,  
a ház lakói azonban lelőtték

Varsó, október hó.

Varsó belvárosának egyik csöndes mellék-utcájában néhány nap előtt két rendőrtisztviselő hiányos öltözetű férfit talált, aki lőtt sebtől vérzett és eszméletlenül feküdt a járda kövezetén. A két rendőrtisztviselő nyomban intézkedett, hogy az eszméletlen embert haladéktalanul kórházba szállítsák. A lőtt seb könnyebb felületi sérülés volt s egyáltalában nem veszélyes természetű. Bekövetkezhett volna azonban az elvérzés veszélye, ha a két rendőrtisztviselő idejében meg nem jelenik és segítséget nem nyújt.

A rendőrtisztek természetesen élénken érdeklődtek az iránt, ki lehet a sebesült ember és hol, kitől kapta a lövést. A férfinél semmiféle igazoló írás nem volt. Ő maga pedig minden felvilágosítást megtagadott és még a nevét sem volt hajlandó elárulni.

A rendőrség azonban, mely a sérültet a rendőrségi kórházba utalta, tovább folytatta az ügyben a nyomozást. Fölmerült és alaposnak látszott az a gyanú, hogy a férfi abba a házba, amely előtt eszméletlenül feküdt, be akart törni s ekközben kapta a lövést a ház egyik lakójától. A ház lakói azonban egyértelműleg kijelentették, hogy nem tudnak semmiféle betörési kísérletről. A rendőrségnek viszont az volt a benyomása, hogy a ház lakói, nyilván rábeszélésre, valamit elhallgatnak. Egyébként nem is lehetett minden lakót kihallgatni. Groczi Antal kereskedő lakásán senki sem jelentkezett a kopogtatásra. Kérdezősködés után a rendőrségnek annyit sikerült megtudnia, hogy Groczi Antal a feleségével együtt elutazott. Hogy hová, arról a ház lakói nem tudtak felvilágosítást adni.

Néhány nappal később jelentkezett a rendőrségen egy házbeli hölgy. Közlést akar tenni, — úgymond, — amit eddig elhallgatott, mert a ház valamennyi lakója — mint a rendőrség gyanította, — együttesen hallgatást fogadott. Az asszonynak azonban — mint mondotta — lelkiismeretbeli furdalásai voltak és most el akarja mondani, amit tud.

Sokat — úgymond — nem tud. Közölni tudta azonban a rendőrséggel az állítólag elutazott Groczi Antal kereskedő jelenlegi tartózkodási helyét:

*A férfi nevezetesen a rendőrségi kórházban tartózkodik és nem más, mint az utcán eszméletlenül talált, lőtt sebtől vérző egyén.*

A rendőrség a bejelentés alapján vizsgálatot folytatott Groczi lakásán s ott érdekes felfedezést tett.

*Megtalálta ugyanis a revolvert, amelyből Groczi a lövést kaphatta.*

A revolveren lévő újjlenyomat azonban nem egyezett a kereskedő újjlenyomatával. Talán a feleségéé?

Végre sikerült az asszony címét megtalálni:

*Lembergbe utazott szüleire, ahol ideglázban fekszik.*

A nyomozás megállapította, hogy ő sem adhatta le a lövést: az újjlenyomat itt sem egyezett!

A nyomozás tovább folyt — és most ismeretessé vált a szenzációs eredmény:

*a még mindig a rendőrségi kórházban tartózkodó Groczi Antal kereskedőt letartóztatásba helyezték a felesége elleni gyilkosság-kísérettel vádjával*

A körülményeket, amelyek a kereskedő letartóztatásához vezettek, a rendőrségnek fáradságos munkával sikerült jól megalapozott vád alá kövacsolni s olyan gyilkossági kísérlet képét kapta, amely valóban példátlanul áll a modern bűnügyi történelemben.

Groczi Antal rendkívül szerencsétlen házasságot kötött feleségével. Elhatározta, hogy valahogyan megszabadul az asszonytól. Nyílt gyilkosságtól visszaretent. Ismerte azonban az asz-

szony nagyfokú érzékenységet és gyenge idegzetét — és erre építette fel tervét. Egy napon azt mondotta az asszonynak, hogy el kell utaznia. Ugy is tett, mintha az állomásra menne. Késő este azonban visszatért és belopózott a lakásba. Felesége ekkor már aludt.

*A mellékszobában levetkőzött, magára borított egy lepedőt, óvatosan kinyitotta az ajtót s fájdalmasan nyöszörgő, sóhajtozó hangokat hallatott, ahogyan elképzelése szerint egy „kísértetnek“ nyögni és sóhajtoznia kell.*

A hatás azonban nem egészen olyan volt, amilyennek elképzelte. Felesége nem kapott az

ijedségtől azonnal szívészélhűdést, hanem ijedten felugrott ágyában és kiáltozni kezdett.

*A lakók összefutottak, behatoltak a lakásba és — egyikük, aki minden eshetőségre számítva, fegyvert vett magához, — rálőtt a „kísértetre“, aki mekkülmi próbált.*

Groczi Antal kivonszolta még magát az utcára, ott azonban összeesett.

A házbeliek mindent elkövettek, hogy megnyugtassák a rendkívül felizgatott asszonyt, aki végül arra kérte őket, hogy ne szóljanak a dolgról senkinek, mert nem akar botrányt. A házbeliek segítségével azután összeesomagolta legszükségesebb dolgait és hazautazott a szüleihez Lembergbe. Ekközben — mint tudjuk — Groczi Antal kereskedőt a két rendőrtiszt megtalálta az utcán és kórházba szállította.

A varsói esküdtszék csak a következő ülészakában foglalkozik a valóban szokatlan gyilkossági kísérlettel, amelynél — a bűnügyi történelemben először! — egy „kísértet“ működött közre.

## Kétezer év előtt született Augustus római császár, az első nagy diktátor

Mussolini muzeumot rendezett be Rómában az Augustus relikviákból

Olaszországban most ünnepelték Augustus császár, az első római diktátor születésének kétezredik évfordulóját és egy külön muzeumban gyűjtötték össze a reá vonatkozó relikviákat.

Ahoz, hogy egy nagy hadvezér, vagy népek sorsát irányító diktátor személyét, harcait, alkotásait és rombolásait, sikereit és sikertelenségeit kellőleg értékelni lehessen, valóban, el kell telnie bizonyos időnek, ha kétezer esztendő távlatán talán kissé sok is erre. Azonban a történelem gyakran megismétel bizonyos eseményeket, s ha a Dzsingisz Khánok, Hannibálok, Augustusok, Attilák, vagy mondjuk: Napoleonok személye nem is támad új életre, akadnak mindég, akik dzsingiszkháni romboiásokra, hannibáli vérengzésekre, augustusi építómunkára, attilai honfoglalásokra és napoleoni hódításokra csak a megfelelő időt várják. Az alkalmas idők és az alkalmas diktátorok pedig rendszeresen megtalálják egymást.

A dzsingiszkháni fergeteges népelseprések mindég Keletről indultak, míg az augustusi építő erőket rendszeren Nyugat adta. Ma is így van. Az orosz szovjet diktátorai el akarják seperni az európai kultúrát, míg Nyugaton Mussolini megmutatta, hogy mire képes a modern szervező erő.

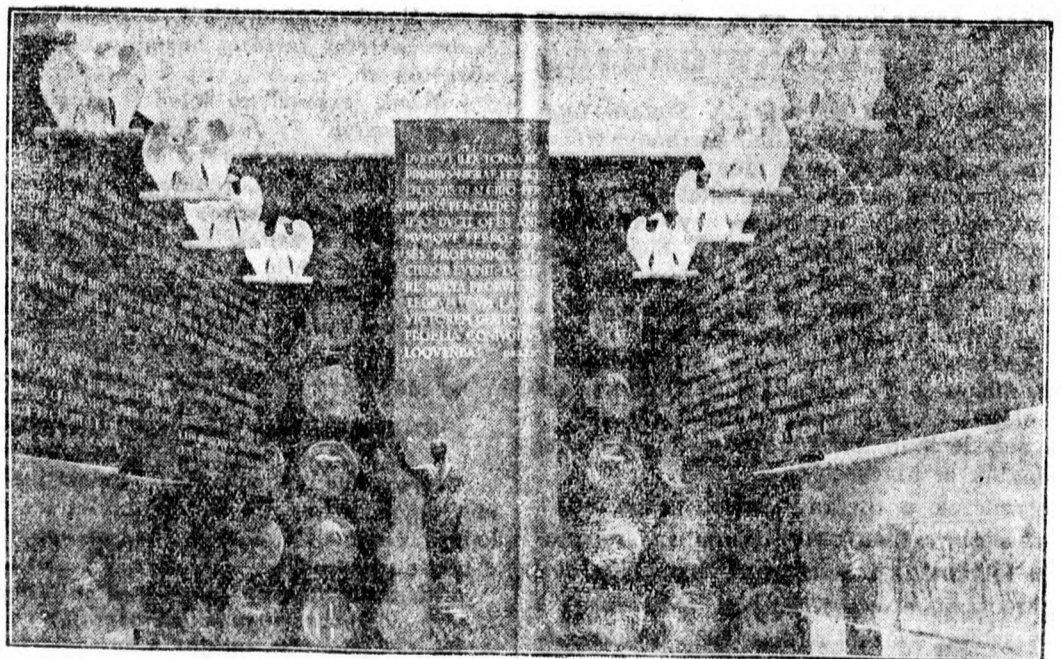
Gaius Julius Caesar, Octavianus, akit Augustus császár néven ismerünk a világtörténelemből, s akit Julius Caesar, unokabátyja fiává fogadott, naggyá, hatalmassá tette a római uralmat s légió mesze földre elkalandoztak, hogy a birodalom határait kiterjesszék. Augustus uralkodását — bár belső torzalkodásoktól nem volt mentes, — béke és építő munka jellemezte.

Ő maga mondotta, hogy Róma helyén téglavárost talált és márvány várost hagyott maga után.

Augustus császár igen okos ember volt: okult Julius Caesar tragédiáján s böles előrelátással teremtette meg a római császárságot s annyi vérengzés, belső harc után kultúrát, békét vitt Itáliába. Írók, költők, tudósok, művészek vették körül s érdekes életét, korának viharzásait nemcsak a történetírók írták meg, de az irodalom is számtalanszor feldolgozta és Shakespeare is gyönyörű drámát írt róla.

Az Augustus-múzeum, amelyet Mussolini rendeztetett be, rendkívül értékes és érdekes emlékekkel van tele s a római birodalom hatalmát hirdeti, amely kétezer év múlva sem vesztett erejéből és nagyságából.

(h.)



Mussolini összegyűjtötte egy külön muzeumban az első római császárra, Augustusra vonatkozó emlékeket. Képünk az új múzeum egyik termét ábrázolja.

## Olaszország is csatlakozik a Belgiummal kapcsolatos német nyilatkozathoz

Rómából jelentik: A külföldi sajtó egyrészen elterjedt a hír, hogy Olaszország csatlakozik a Belgiummal kapcsolatos német nyilatkozathoz. Hivatalos helyen kijelentették, nem tudják, hogy ez az eset bekövetkezhet-e.

## Öt hónapra ítélte Fájja Gézát a törvényszék

Elrendelték „Viharsarok” című könyvének elkobzását

Budapestről jelentik: A büntető törvényszék Méhes-tanácsa csütörtökön hozott ítéletet Fájja Géza tanár, a „Viharsarok” szerzője ítéletében. A törvényszék bíróságnak mondotta ki Fájja C. zát kétrendbeli osztályellenes izgatás és kétrendbeli, a magyar állam és nemzet megbecsülése ellen irányuló vétségben és ezért az enyhítő szakasz alkalmazásával öthónapra fegyházra ítélte. A törvényszék egyben elrendelte a könyv elkobzását. Az ítélet ellen az ügyész és Fájja is fellebbezett.

## Szovjet harcikocsikat zsákmányoltak a spanyol nemzeti csapatok

A köztársaságiak egy teljes százada a nemzetiek fogságába esett

Salamancából jelentik: A nemzeti csapatok hivatalos hadijelentése szerint a nemzetiek az asturiai hadszíntéren megszállták egy hegyláncot és elfoglaltak három községet. A köztársaságiak egy teljes százada a nemzetiek fogságába esett. Itt a nemzetiek nagymennyiségű hadianyagot, köztük egy szovjet harcikocsit zsákmányoltak. Ezzel 29-re emelkedett az egy napon belül zsákmányolt vagy elpusztított szovjet harcikocsik száma.

A madridi arcvonalon a köztársasági csapatok heves támadást kezdtek, de a támadás összeomlott.

## Külpolitikai kérdésekről nyilatkozott az angol miniszterelnök

Manchesterből jelentik: A brit kereskedelmi kamarák szövetségének csütörtök esti ebédjén Chamberlain miniszterelnök beszédet mondott, melynek során kitért egyes külpolitikai kérdésekre is.

— Kételkedem abban — mondotta többek között, — hogy politikánk bármikor is a mostaninál kevésbé harcias lett volna. Amikor éjjel-nappal felfegyverkezésünkön dolgozunk, nem vezérel bennünket bárki ellen is irányuló szándék. De ha megtámadnak bennünket, tudni fogunk majd védekezni, mint a múltban is. Népünk nem szokott másoknak rosszat kívánni. Néha machiavellizmussal vádolnak bennünket. Az igazság az, hogy népünk békében akar élni szomszédjaival és oly irányban érdekesíti befolyását, hogy a megegyezések békés vita útján jöjjenek létre és ne háborús nehézség elősegítése útján. Legfőbb óhajunk, hogy véget érjenek azok a viszályok, melyek Spanyolországgal és Távol-Kelettel kapcsolatosak és annyi szenvedést és nyomort okoznak.

Chamberlain ezután az állam és a polgárság szabad együttműködésének rendszere mellett foglalt állást, szemben a tekintélyrendszerrel. A szabad együttműködés egyik példája — úgy mond — a katonai terhek önkéntes vállalása. Chamberlain elutasította az ujoncozasi rendszert, mert — mint mondotta — Angliának nincs szüksége olyan hadseregre, mint amilyenek a kontinensen vannak. Anglia megmarad az önkéntes toborzás rendszere mellett, ami egy kevésbé kielégítő korszak után újra jó eredménnyel fog járni.

NEM HIANYOZHAT EGY HÁZTARTÁSBÓL SEM

# ARAGAZ



## Anglia mindent elkövet, hogy minél előbb befejezéshez jussanak a Kisantant és Magyarország tárgyalásai

Angol nyomásra változott meg a francia kormány magyarellenes politikája is

## Jugoszlávia felajánlotta kikötőit az angol tengeri és szárazföldi haderőnek

Párizsból jelentik: Az Information szepint Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök

Kövr vagyok és ezért



Koprolt szedek

**KOPROL**  
CSOKOLÁDÉ  
A TÖKÉLETES HASHAJTÓ

szombat este Shapsal francia kereskedelmi miniszterrel

jugoszláv-francia kereskedelmi szerződést ír alá.

Stojadinovic Londonból való visszautazása során néhány napot ismét Párizsban tölt.

Budapestről jelentik: A Pesti Hírlap londoni tudósítójának jelentése szerint Stojadinovic csütörtök délelőtt Edennel folytatott tanácskozása során kifejtette, hogy

Jugoszlávia külpolitikai vezértengelye továbbra is a nyugati nagyhatalmakkal való együttes munkán alapszik

## Az európai béke minden barátjának örömmel kell üdvözölnie a Magyarország és a Kisantant közzeledését

Londonból jelentik: A „Daily Telegraph” diplomáciai levelezője előtt Stojadinovic jugoszláv miniszterelnök kijelentette, hogy Jugoszlávia Angliához hasonlóan a békét, biztonságot és más államokkal való politikai és gazdasági jóviszonyt kívánja és nagy fontosságot tulajdonít a földközi-tengeri közlekedés szabadságának. A „Daily Mail” valószínűnek tartja, hogy Stojadinovic a Kisantant államok és Ma-

és mostani nyugat-európai útjának egyetlen célja, hogy biztosítékot kapjon Angliától és Franciaországtól arra az esetre, hogy ha egy esetleges incidens történik, számíthat-e a két nagyhatalom támogatására.

A lap szerint úgy Párizsban, mint Londonban a legmesszebbmenő mód n megnyugtatók Stojadinovicot. Ennek viszonzásául Stojadinovic megállapodást kötött a londoni kormányai egy földközi-tengeri konfliktus esetére. A megállapodás részletei még nem ismertek. Annyit azonban már meg lehetett tudni, hogy

egy földközi-tengeri konfliktus esetére Jugoszlávia felajánlotta a maga kikötőit az angol tengeri és szárazföldi haderő számára.

A megbeszélés során Eden élénken érdeklődött a dunai kérdés részleteiről s a Kisantant és Magyarország közötti tárgyalásokról. A tudósító szerint

az angol kormány komoly lépéseket tervez a dunai államok közzeledése érdekében. Angol nyomásra változott meg már eddig is a francia kormány magyarellenes magatartása és ezen keresztül sikerült a Kisantant államokat más belátásra bírni. A mostani tanácskozáson is az angol kormány mindent el fog követni, hogy a Kisantant és Magyarország közötti tárgyalások minél előbb befejezéshez jussanak.

Hír szerint Eden szívesebben vette volna, ha Stojadinovic valamivel később látogat el Londonba, mert jelenleg a spanyol feszültség miatt nem tud kellő figyelemmel foglalkozni a dunai kérdéssel.

nácskozott Edennel. A „Times” szerint Stojadinovic felvilágosítást kért és kapott az angol külpolitika irányelveiről és megmagyarázta saját álláspontját a Jugoszláviát érintő több kérdés, főleg az olasz-jugoszláv szerződés tekintetében. A lap vezércikkben is foglalkozik a látogatással és azt írja, hogy az európai béke minden barátjának örömmel kell üdvözölnie a Magyarország és a Kisantant között létesítendő jóviszonyt.

# Okszerű gazdálkodással a Székelyföld zord éghajlata alatt is megterem a versenyképes gyümölcs

## Nagyszabású gyümölcskiállítás Mercurea-Ciucon

**Mercurea-Ciuc.** Saját tud. A nem titkolt öröm hangján állapítjuk meg valahányszor arra alkalom kínálkozik, hogy a székely nép évről-évre elismerésreméltó haladást, fejlődést mutat fel gazdasági téren. Az Országos Magyar Párt képviselői, vezérei, a Transsylvaniai Gazdasági Egyesülettel és a Mezőgazdasági Kamarákkal karöltve egyetlen alkalmat sem mulasztanak el, hogy rá ne mutassanak a székely és magyar népkisebbség egyedüli helyes boldogulása útjára: az önerejéből való gazdasági ellátás kiépítésére, ipari és kereskedelmi pályákon való elhelyezkedésre. Hogy ezek az elhittett eszmék, tanácsok termékeny talajra találtak a haladni és tanulni vágyó székelyek körében, bizonyítják a magyék-ért, éppen a napokban rendezett mezőgazdasági és terménykiállítások.

### MI MINDEN TEREM MEG A SOVÁNY HEGYVIDÉKI FÖLDEKEN?

A Ciuci Mezőgazdasági Kamara a gyümölcs-  
héttel kapcsolatos kiállítását a Közbirtokosság  
szekházának nagytermében rendezte meg. Ez a  
kiállítás és annak anyaga élénk tanúságtétel  
amellyel, hogy okszerűséggel, tanultsággal, ut-  
mutatással nemcsak a mennyiségileg lehet, többet  
termelni, hanem minőségileg a lehető legjobbat,  
még ebben a zord éghajlat alatt is és a sovány  
hegyvidéki földeken is. A kiállítási csarnok be-  
lépőjénél mindjárt feltűnik a „Ciuc” gazdasági  
szövetkezet pompás tárlata. Gyümölcsfeldolgozó-  
üzemének készítményei, újonnan szerelt „Medi-  
cago” örlő- és zúzógépjének termékei, pasztöriz-  
ált vajkészítményei, a „Répáti borvíz” ügyes el-  
helyezése, melyeknek színes keretet adott a  
szébbnél-szebb csángóvarrottassá háziipari mun-  
ka igen értékes anyaga a kiállításnak. Pitner Árpád  
elnök, Sztankó Zoltán ügy-elnök és Fodor  
Pál mérnök vezetése alatt működő erdő- és gaz-  
dasági szövetkezet méltán lehet büszke kiállítási  
anyagára. A nagy terem közepére élővirá-  
gokból festői virágcsoportozatot varázsolt a  
László-kertész. Vezetőinek finom ízlése és a  
gondos női kezek munkája meglátszik nemcsak  
a szin pompás virágokon, hanem nagyszerű gyü-  
mölcs- és konyhakertészeti anyagon is. Külön  
kell megemlékeznünk a dr. Karda Ferenc elnök  
vezetése alatt álló sándominici „Viktória”-szövet-  
kezet kiállított gyümölcsből készült italairól,  
mezőgazdasági, kertészeti és méhészeti bemutató-  
járól, mely szemléltetően mutatja be azt a hala-  
dást, melyet a szövetkezet jóvoltából elértek a  
sándominici székely gazdák silány termőföldjei-  
ken. Említést érdemel bíró József alpolgármester  
gyümölcskiállítása is. Feltűntetést keltett érett bar-  
ackjaival. Ugyancsak feltűnést keltett Szabó  
András cíceui, Szakács Imre lelliceni, Bara Ignác  
tomești és Gál Ferenc sánmártoni lakosok kiállítási  
anyaga: fehér- és fekete szőlőt, görögdinnyét  
állítottak ki, mely Ciucban termelt. Említésre-  
méltó a Wilk-kertészeti virágkiállítása is. A gyü-  
mölcsosztályon nagy sikert ért el Kiss Ferenc  
delnitai székely asszony. Befőtteket, gyümölcs-  
szirupokat állított ki pompás elrendezésben. A  
konyhakertészet részéről igen bőséges anyag ke-  
rült kiállításra. Baka János sánmártoni főállat-  
orvos, Boga István sándominici plébános, Zaka-  
riás János luca-de-josi kereskedő, Udvari Má-

tyás József cozmeni, Péter J. cíceui ny. jegyző, Bá-  
lint Vilmos tomești plébános, Bakó Kálmán soim-  
eni tanító, Szőcs Bertalan mihaileni birtokos  
stb., stb. pompás terményeket állítottak ki. Le-  
hetett látni 37 kg-os sertéstököt, 30 kg-os sütő-  
tököt, 8 és fél kg-os répát, hasonló súlyú mur-  
kot, több kg-os káposztát, olyan nagyságú alma-  
és körtetermet, amilyenre emlékeztet őta nem  
volt példa. Ciucani, Cozmeni, Sánmárton és Su-  
seni községek 84 kg-os búzával büszkélkedtek.  
Százkilencven gazda működött közre a kiállítás-  
ban. Minden egyes kiállító ajándékot kapott egy-  
egy gazdasági eszközt, felszerelést, arany, ezüst  
és bronzérmeken, okleveleken kívül.

### A KITÜNTETETT GAZDÁK

A Borş Ioan felügyelő, Kozán Imre főfel-  
ügyelő, Erney Árpád gazd. szakelőadó, Szopos  
Gáspár és Elthes Károly birtokosokból álló bí-  
rálbizottság a gyümölcsosztályon aranyérem-  
mel tüntette ki Gábosy Lajos ny. jegyző ciucani  
birtokost. Ezüstérmét kaptak: Szőcs Bertalan  
Mihaileni, Deák Kálmán Frumoasa, Kiss Ferenc  
Delnita, Bronzérmet: Bíró József Mercurea-  
Ciuc, Zakariás János Luca de Jos, Krausz Já-  
nosné Sándominia, Mátyás József Cozmeni és  
Bíró József Toplița-Ciuc. Elismerő okirattal tü-  
ntették ki: Ince Dénes demnitai, Molnár János  
toplița-ciuci, Fejér Antal ghimes-fageti, Bara  
Ignác tomești, Bakó Károly sánmártoni, Rancz  
Sándor toplița-ciuci, özv. Rancz Gáborné sán-  
craieni és Ferencz Sándor soimeni gazdálkodó-  
kat és a „Viktória” szövetkezetet Sándominicről,  
valamint a bancui rom. kat. iskolát, Konyhakert-  
észeti és termény-, vetőmagosztályon arany-  
éremmel tüntették ki: Péter József cíceui ny.  
jegyző, földbirtokost. Ezüstérmét kaptak: Kozán  
Imre gazdasági felügyelő Mercurea-Ciuc, Tán-  
czos Balázs Sánraieni és Bajkó Ignác Ditrău.  
Bronzérmet: Szabó Károly Jigodin, Maurer Dá-  
niel Gheorgheni, Rafain Péter Tusnad, Saes Ist-  
ván Sánraieni és Ágoston András Tomești. Ok-  
levelet: Baka János főállatorvos Sánmárton, Tej-  
szövetkezet Gheorgheni, Állami iskola Bărzava,  
Tej- és szövetkezet Ciucani, Madaras Balázs Gheorgheni,  
Állami iskola Sánmárton, „Ciuc” gazda-  
sági szövetkezet Mercurea-Ciuc, Czaka Béláné  
Mercurea-Ciuc, Állami iskola Sántimbru és Bă-

lint Vilmos Tomești. Dicséretet nyert László Do-  
mocos m-ciuci kárpitos kilencfajta szebbnél-  
szebb díszlőkeivel.

A kiállítás szervezése, összehozása, mesteri  
elrendezése Vlad Izidor kamarai elnökön kívül  
Erney Árpád v. megyefőnök, gazdasági szak-  
előadó érdeme. Evtizedes tapasztalata, kiváló  
szakképzettsége nélkülözhetetlen volt ennek a  
nagyszabású kiállításnak összehozásánál. Kivül  
Kozán Imre gazdasági főfelügyelő és Borş Ioan  
megyei gazdasági tanácsos működtek közre a ki-  
állítás megszervezésében.

### A GAZDASÁGI SZÖVETKEZET EREDMÉNYES MUNKÁJA

Itt említjük meg, hogy a „Ciuc” gazdasági  
szövetkezet, saját telepén, nagyszabású vállalko-  
zásba kezdett. Megvásárolt egy harminc lóerős  
Internacional márkájú traktort, mely egyformán  
használható hajtóróként és két pótkocsijával  
tűzifa fuvarozásra. Vásárolt a szövetkezet egy  
„Medicago” néven ismert örlő, daráló és zúzó-  
gépet is, melyből országárszünkben csak nagyon  
kevés van üzemben. Ez a gép egyformán örlő,  
darál takarmányt, lucernát, kukoricát, szemes  
gabonát és teljesítménye olyan nagy, hogy egy  
nap alatt megfelelő hajtóerővel négy vagon da-  
rát, szecskát örl. A szövetkezet ezen gépjé ren-  
delkezésére áll a gazdaközönségnek és mérsékelt  
összegért olyan takarmányozó, tápláló és hizláló  
darát, szecskát készít, amely óriási megtakarítást  
jelent a mai inésges takarmányviszonyok  
között. A traktort arra is felhasználja a szövet-  
kezet, hogy vele és pótkocsijaival tűzifát fuvaroz-  
zon az erdőből, a szövetkezet részéről már meg-  
vásárolt nagy tűzifakészletből.

Természetes, hogy ezeknek a gépeknek az el-  
helyezésére megfelelő épületeket kellett emelni.  
Gépházak, emeletes nagy raktárhelyiségek épül-  
tek Sztankó Zoltán mérnök, ügyv. igazgatónak és  
Pitner Árpád dr. elnöknek, valamint Fodor Pál  
mérnöknek a teremtőerejéből. Most van átalaki-  
tás alatt a szövetkezet székháza is, hogy külső-  
képpen is dokumentálja a szövetkezet életkép-  
ességét és az abból fakadó jólétet. A szövetkezet  
árúsítja a jacobeni „Répáti” borvizet, a tg-  
mureși „Transsylvania” vajgyár termékeit és szö-  
vetkezeti tagjainak jelentékeny kedvezményt  
nyújt.

A gazdasági rovatba tartozik annak meg-  
emléttése is, hogy a Transsylvaniai Gazdasági  
Egyesület, az E. G. E. az idén is megrendezi két-  
hetes gazdasági tanfolyamait a megyében. Októ-  
ber 15-től november 1-ig Cărța, november 1-től  
nov. 14-ig Plaeșii de Jos és a tavasz folyamán  
Ditrău községekben. Ennek a nemes akciónak  
máris látható eredményei vannak. A tavalyi tan-  
folyamhallgató gazdák elvitték községekbe a  
szerzett tudásukat, azt elsősorban saját gazdasá-  
gukban, azután szomszédaiknál hasznosították,  
hogy végül az egész község gazdaközönsége kö-  
zött terjedjen el a többtermelés, minőségi terme-  
lés áldása.

Albert István.

## Leleplezte a Kreml ezernyi borzalmát a GPU egyik külföldi ügynöke

„Aki még ma is hallgat, az Stalin büntársává és a munkás-  
osztály ügyének áru ójává süllyed”

Megrázó dokumentumot hagyott hátra  
Ignac Reissz, a GPU egyik külföldi ügynöke,  
aki tudvalevően szeptember elején a Genfi tó  
mellett bolsevista bérnyilkosság áldozata lett. A  
meggyilkolt azok közé tartozott, akik jól is-  
merték a Kreml ezernyi borzalmas titkát; sze-  
repet játszott a Zinovjev, Kamenev és más  
párttagok elleni bűnpörben is. Megundo-  
rodva ezektől a vérengzésektől, Reissz még ez év  
július 17-én levelet intézett az orosz kommu-  
nista párt központi bizottságához; ennek a le-  
vélnék a másolatát a halott egyik barátja most  
Hollandiában nyilvánosságra hozta. A levél  
többek között a következőket tartalmazza:

„Ezt a levelet, amelyet most Önöknek  
írok, már régen meg kellett volna írnom;  
azon a napon, amikor a „tizenhat” — a Lub-  
janka pincéiben a „népek atyjának” parancsára kivégeztetett. Hallgattam akkor és nem  
emeltem fel tiltakozásom szavát még a követ-  
kező gyilkosságoknál sem és ezért súlyos fe-  
lelősséget hordozok. Együtt haladtam veletek  
mostanáig, — de egy lépést sem tovább. Ut-  
jaink elválnak! Aki még ma is hallgat, az

Stalin büntársává és a munkásosztály ügyé-  
nek árulójává süllyed. Huszadik életévem óta  
harcolok a szocializmus ügyéért. Most, ötve-  
nedik évemben nem akarok Jezsov kegyéből  
élni. A sarki repülők körül támasztott raj  
túlharogta a Lubjanka, Svobodnaja, Minsk,  
Kiev, Leningrad és Tiflis börtön-pincéiben  
sínylődk kiállítását és jajgatását. De ez nem  
mehet tovább. A szó, az igazság szava még  
mindig erősebb, mint egy bármilyen löerejű  
gép motorja” ...

### Pályázati hirdetés

Kántortanítói állást hirdet a belusi (jud.  
Bihor) római katolikus egyházközség. Osztatlan  
iskola. Fizetés: havi 2700 lei, kétszobás lakás  
mellékhelyiségekkel, 10 méter fa és körülbelül  
4000 lei stola. Pályázatok törvényes kellékekkel  
november 1-ig nyújtandók be a plébánia hiva-  
talhoz.

Római Katolikus Egyhástanács.

### TANQUEREY—CZUMBEL

## A TÖKÉLETES ÉLET ASZKETIKA és MISZTIKA

Kapható a „Magyar Lapok” könyvosztályán.

Kitűnő utmutató papok részére a lelkek veze-  
téséhez. Szerzeteseknek elsőrendű segítőtárs a  
lelki élet elmélyítéséhez. A keresztény élet  
teljességére törekvő világoknak nélkülözhetet-  
len. Tudományos értékét könnyed és kellemes  
stílusa, világos és gyakorlati szerkesztése  
nagyban emeli. A több mint ezer oldalas  
könyv, — amely finom indiai papíron készült  
és azért alig nagyobb egy nagyobb íma-  
könyvnél —

ára: 230 lei

# HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal  
és előfizetés teljesítési helye

**Oradea, Strada Regele Carol II. 5**  
**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:** Hétoldos: Egész évre 800, fél évre 400  
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.  
 Magyarországon: Egész évre 50 P., fél évre 25 P., negyedévre 15 P.  
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.  
 Postatakarékpénztár: csekk számlánk száma: 80.037.  
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**  
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**  
 Cluj, Piata Unirii 13.

Szerkesztők nem érünk meg és nem adunk vissza.  
 Csak a választásbélyeges magánlevelekre válaszolunk.

## Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt északnyugati, nyugati légáramlás, változó felhőzet, a napi hőmérséklet kissé esik.

**SZOMBATON VAN ÖFELSÉGE II. KÁROLY KIRÁLY SZÜLETÉS NAPJA.** Bucaresti. Saját tud. A király és kísérete csütörtök este visszatért Sibiu-ba, ahol a hadgyakorlat vezérkarával megbeszélést végzett a lefolytatott műveletek tanulságairól. Szombaton, a király 44-ik születésnapján a kormány tagjai hálaadó istentiszteleten vesznek részt a bucuresti patriarchoi templomban, aztán különvontattal Sinajába utaznak, ahol a jókívánatokat fejezik ki az uralkodónak. A Peles-kastélyban díszvendégszertartás lesz, amelyen a király és a királyi család, a kormány és udvari méltóságok vesznek részt. A közhivatalok, iskolák szünetet tartanak. — Az oradeai rendőrfőnökség felhívja a város lakosságát, hogy szombaton, október 16-án, Öfelsége II. Károly király születésnapja alkalmából a házakat lobogózza fel.

Engedélyezte a ciucmezei prefektus a „Krisztus király” ünnepségeket, Mercurea-Ciuc. Saját tud. Amint megemlékeztünk róla, a megye egész területére szigorú közigazgatási rendszert intézkedéseket lejtett életbe dr. Ojetea Valér megyefőnök, amelynek kapcsán előzetes megyefőnöki engedélyhez két mindennemű gyűlést, összejövetelt, még vallási jellegű ünnepséget is. Ez készítette Biró Ferenc felcuci főesperes, mercurea-ciuci plébános arra, hogy már jóelőre kérelmezze az ide, október 31-én tartandó „Krisztus király” ünnepére, vallásos tárgyú ünnepség rendezésének engedélyezését. A megyefőnök most értesítette Biró főesperest, hogy az ünnepségek rendezését engedélyezi és ezzel kapcsolatosan engedélyt ad arra is, hogy az előadásra tervezett műsorozatok betanulásához a tenként kétizben próbát is tarthassanak a szereplők. Az engedély megadásáról a prefektus értesítette a csendőrséget és rendőrségeket is, csak azt kötötte ki, hogy a próbák idejét és helyét közölje a rendezőség a helyi hatóságokkal.

**SÜLYOS GÉPKOCSISZERENCSÉTLENSÉG ÉRTE A NEMZETI SZOCIALISTA PART REPÜLŐISKOLÁJÁNAK TAGJAIT.** Berlinből jelentik: A nemzeti szocialista párt berlini körzete ugynévezett repülőiskolájának délnémetországi tanulmányuton lévő tagjait Poel közelében szerencsétlenség érte. A meredek lejtős uton elromlott a gépkocsi fékje, a kocsi lecsúszott az útról és a mélyben fekvő erdőbe zuhant. A tanulmányút résztvevői közül egy azonnal meghalt, egy másik pedig a kórházban halt bele sérüléseibe. Rajtuk kívül négy ember súlyos, nyolc könnyebb sebesülést szenvedett.

**NAGYARÁNYU ÉJSZAKAI RAZZIA A FŐVÁROSBAN.** Bucaresti. Saját tud. A fővárosi rendőrség tegnap éjjel nagyarányú razzit rendezett. Nyolcszáz embert fogtak össze, akiknek nem volt igazolványuk. Ezek közül az éjszaka folyamán 700-at szabadon bocsátottak a többiek csavargók, szökevények, körözők, stb.

Meghalt egy hős hajóparancsnok. Grazból jelentik: Pachner Pál nyugalmazott tengerész, a világháborúban a „Zenta” hős parancsnoka, 67 éves korában meghalt. Pachner Pál 1914 augusztus 16-án a montenegrói vizeken megtámadta a tengeren lévő francia flottát és páratlan bátorsággal még akkor is harcolt, amikor a hajója már süllyedőben volt. Montenegrói hadifogságba került s onnan az 1916. évi osztrák-magyar offenzíva szabadította ki. Háború után egy spanyol hajózási társaság vezetője lett, később Pólaban telepedett le. A napokban látogatoba érkezett Grazba és ott érte utól a halál.

Visszaadta a csendőrség az alakulóban lévő „Ciuci Székely Múzeum” magángyűjteményéből elkobzott tárgyakat. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Annakidején megírtuk, hogy a ciucsumuleui volt vármegyei székházban alakulóban lévő „Ciuci Székely Múzeum” rendezés és osztályozás alatt álló magángyűjteményéből, a sumuleui és cioboteni állami tanítók társaságában megjelent csendőrszakszervező elismervény mellett elvitte Br. Orbán Balázs arcképet, több muzeális értékű könyvet és tárgyat. Szász Gyula ny. vm. jegyző, az ardeali püspökség tulajdonát képező székház felügyeletével megbízott gondnok jelentésére dr. Pál Gábor orsz. képviselő szóbeli, majd írásbeli panasszal fordult Radulescu csendőrnagyhoz, a ciuci csendőrszakszervezőkhoz és megfelelő orvoslást kért, különben kilátásba helyezte, hogy mint az alapítványi vagyon kezelésére alakult hármas bizottság elnöke, kénytelen a csendőr ellen magánlaksértés és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt bünvádi jeljelentést tenni. Radulescu csendőrnagy azonnal utasította a csendőrszakszervezőt, hogy az önkényesen elvitt muzeális tárgyakat szállítsa vissza és tegye arra a helyre, ahonnan elszállította, ami meg is történt. Ertesülésünk szerint az örnagy dorgálásban részesítette a csendőrszakszervezőt, aki ezzel védekezett, hogy a két állami tanító birta rá a beavatkozára.

**NAGY TÜZVÉSZ PUSZTÍTOTT BACAUBAN.** Bucaresti. Saját tud. Bacau város Leca nevű negyedében tegnap tűz keletkezett, amely rövid idő alatt öt házat elhamvasztott. Tizenkét család maradt hajlék nélkül.

„UJSÁGÍRÓK NAPILAPJA”. Bucaresti-ből jelentik: A „Dimineața” magánlevelet közöl az Ardeali és Banati Ujságíró Szindikátus igazgatójának címére. A levél tartalma igen érdekes. Allitól egy napilap jelenik meg Clujon, amelyet az ujságírók számára szerkesztenek, „Cotidian al gazetarilor” címen. A levél íróját erőlyesen tiltakozik az ellen, hogy az ujságírók tudta és hozzájárulása nélkül néhány oldalon és meglehetősen alacsony színvonalon ujságírók lapját szerkesszenek ismeretlen, sőt gyanus egyének. Az ujság egyébként Pop Valér miniszter egyik érvényesítési tere és eszköze a sok közül — írja a magánlevél. A levél szerint tömjénezés és hízelés a célja — s ezt igen drasztikus szavakkal kommentálja. A levélíró szigorú intézkedést kér a magukról megfélemlített ujságírókkal szemben. „akik az ujságírás magas hivatását a lakaj szerepével tévesztették össze.” Vajjon mit fog szólni ehhez a levélhez a szindikátus elnöke?

Felmentették a satumarei rádióleadó tulajdonosát. Satumare. Saját tud. Két hónappal ezelőtt országos feltűnést keltett az a hír, hogy a satumarei rendőrség Sarga Mihály 25 éves felső fémipariskolát végzett technikus lakásán kifűnőben működő rádióleadót talált, mely „Sudan Maroc” néven jelentkezett. A készüléket lefoglalták és Sarga ellen bünvádi eljárás indult. A törvényszék előtt a tehetős fiatalember azt vallotta, hogy a leadót kísérletezésen kívül egyéb célokra nem használta. A rádiótársaságtól engedélyre nem volt, de tagja volt az amatőr rádiókísérletezők egyesületének, mely Bucarestben székel. Az egyesület — Sarga állítása szerint — tagjainak névsorát az ellenőrzés biztosítása céljából a katonai hatóságoknak is bejelenti, így illetékes helyen tudomást kellett, hogy szerezenek az ő készülékéről is. Tagságát írással igazolta, mire a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Kávéházakban, vendéglőkben kérte mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

Trikói József:

## Új élet a régi romjain

Színes egymásutánban láthatjuk a könyvben az új világot, amely felé haladunk, az új szellemet, amely mindent átjár, orruk sebeit, a kibontakozás lehetőségeit.

**Amateur-kötés, 280 oldal.**  
**Ara 105 lei és portó.**

Kapható könyvosztályunknál

**TILOS RÁDIÓZNI NYITOTT ABLAK MELLETT.** Satumare. Saját tud. A rendőrség eljárást indított több satumarei lakos ellen, nyitott ablak mellett való rádiózás miatt. A kártolt bírság 100–300 lei büntetés között változik.

Véres bál három sebesüléssel. Satumare. Saját tud. Porumbesti község fiatalosága nagyszabású bált rendezett, amelyen az éjszakai órákban megjelent tíz határscsendőr teljes fegyverzetben. A katonák és a legények között nézeteltérés támadt, mely verekedéssé fajult. Dulakodás közben a katonák előrántották fegyverüket és lövöldözni kezdtek. Az egyik golyó Deák Andrásné lábát furta át, amikor a fiát védelmezte, két leány kisebb sérüléseket szenvedett. Iváncsik János kerékgyártó bordatőrrel került kórházba. A katonai hatóságok szigorú eljárást indítottak a magukról megfélemlített katonák ellen.

**AZ ISKOLAI BÍRSÁGOK ELLEN BÉNYUJTOTT FELLEBBEZÉSEKNEL ELEGSEGES A BÍRSÁGÖSSZEG TIZSZÁZALEKÁNK LETETBEHELYEZÉSE.** Mercurea-Ciuc. Saját tudósítónktól. Az állami iskolai igazgatók most állították össze az iskolamulasztó gyermekek névsorát, amelyet az iskolatanács elé terjesztenek. Sajnos, igen sok állami iskolai igazgató olyan gyermekeket is kimutat bírságotra, akik a felekezeti iskolát pontosan látogatják, azonban az állami iskola névelmezés, „dovada”-hiány és más okokból magáénak követeli a gyermekeket. Az ilyen kirovások ellen a szülők rendszerint a járásbíróhoz benyújtandó u. n. „kontesztáció”-val védekeznek, melyhez azonban mellékelni kell a bírság összegének bírói letétbetételét igazoló nyugtát. E nélkül a bíróság nem is tárgyalja a panaszt. Tájékoztatásul közöljük az érdekelte szülőkkel, hogy a „kontesztáció” beadásához elégséges a bírságösszeg tizszázalékának a letétele. A Monitorul Oficial 1937. április 1-én megjelent 76. számában közzétett törvény módosítás szóról-szóra a következőket mondja: Ha nem adóról és taxáról van szó, akkor tízezer leien felüli összeg behajtásánál is elég az összeg 10%-a.

Négy munkást elgázolt egy gépkocsi. Bucaresti. Saját tud. A Ploesti-Bucuresti országuton egy bucuresti gépkocsi elűtött négy munkást, akik munkából hazatérve, kiskocsin tolták szerzőmájukat és a munkához szükséges készülékeiket. A kiskocsi s a négy munkás az árokba repült, mind súlyos sérülésekkel kerültek a ploesti kórházba.

Ujabb felmentő ítéletet hozott a bíróság egy „irredenta” pörben. Mercurea-Ciuc. Saját tud. A Katolikus Népszövetség tuznad-fürdői tagozata elismerésreméltó tevékenységet fejt ki ugy hitbuzgalmi, mint közművelődési téren. Működvelő gárdája olyan művészi színvonalon álló előadásokkal szórakoztatta a fürdő és szomszédos községek közönségét, amely hivatásos színészeknek is dicséretére vált volna. 1935. év karácsonykor a „Gyimesi vadvirág” című népszínművet adták elő olyan sikerrel, hogy Lazaresti község lakosága meghívta a műkedvelőket, a darabnak náluk való előadására is. A műkedvelők Albertini Zoltán kereskedő, a darabok rendezőjének és betanítójának vezetésével át is rándultak Abrahám János községi bíró felkérésére Lazaresti községbe, ahol a színművet igen nagy sikerrel mutatták be. Az előadás megtartása után Imre Jenő ny. állami iskolai igazgatótanító, kántor beszédet mondott, amelyben arra buzdította a lakoságot, ragaszkodjék hitéhez, fajához és nemzetéhez. Az előadást a román vezetők ugy fogták fel, mint keresztetöztét a románosítási törekvéseknek. Fildan Gavril hatósági erdőőr, aki egyedül görgökeleti vallású lakos a községben, feljelentette Albertini Zoltán kereskedőt és Imre Jenő ny. állami tanítót, hogy az előadás alkalmával magyar nemzetiségű összetételben állították elő a szereplők öltözetét és így tüntettek az állam ellen s az elhangzott beszéd államellenes kitételeket tartalmazott. Hatizben volt tárgyalásra tűzve az ügy. Több, mint hatvan tanút kellett kihallgatni, míg csütörtökre ítéletre került sor. Fildan, a hatóság erdőőr teljesen magára maradt terhelo vallomásaival. A törvényszék büncselekmény hiányában mentette fel Albertini Zoltánt, Imre Jenőre vonatkozólag pedig már előzőleg, a vizsgálóbíró szüntette meg az eljárást. Ez az eset is élénk tanúsága annak, hogy a székelylakta vidékeken nincs irredentizmus és a független bíróság minden egyes erőltetett esetben átlátja a helyzetet és felmentő ítéletet hoz. Az ítélet jogerőre emelkedése után Albertini és Abrahám József ügyvédje utján, hamis vád megindított eljárást Fildan ellen.

## Katonai jelentkezések sorrendje Oradeán és a megyében

### Katonai jelentkezések Oradeán:

Nov. 1-én az 1934. évfolyambeliek A—M-ig,  
Nov. 2-án az 1934. évfolyambeliek N—Z-ig.  
Nov. 3-án az 1933. évfolyambeliek A—M-ig.  
Nov. 4-én az 1933. évfolyambeliek N—Z-ig.  
Nov. 5-én az 1932. évfolyambeliek A—M-ig.  
Nov. 6-án az 1932. évfolyambeliek N—Z-ig.  
Nov. 9-én az 1931. évfolyambeliek A—M-ig.  
Nov. 10-én az 1931. évfolyambeliek N—Z-ig.  
Nov. 11-én az 1930. évfolyambeliek A—M-ig.  
Nov. 12-én az 1930. évfolyambeliek N—Z-ig.

### Katonai jelentkezések a megyében:

November 9-én Salardon a sarbii és a feher-neci katonakötelesek, november 10-én a chioagi és almasul de mici, november 11-én a susutor-giaui és a sisterei, november 12-én a tateleci és a cetariui, november 13-án a ciuhoiui és a siernesi, november 15-én a santimreui és a vaidai, november 16-án és 17-én pedig a salardi had-kötelesek katonai igazolványát láttamozza a bizottság.

November 18-án Tamaseau községben a ro-siori, november 19-én a parhidai, november hó 20-án a niuvedi, november 22-én a hodosi és no-venber 23-án pedig a tamaseui hadkötelesek lívretjét fogják láttamozni.

**Helységnevek megváltoztatása.** A pénzügy-minisztérium a román—ceh határon levő Dra-gos Voda határvám elnevezését Vama Câmpul-Lung pe Tisa-ra változtatta, a román—lengyel határon levő Grigore Ghica határvám pedig Orăseni lett. Ez a rendelet a régi elnevezéseket állította vissza.

**A SZUDÉTA NÉMET PÁRT VEZÉRE A CSEH KORMÁNY ÉS A KISEBBSÉGEK VISZONYÁERT.** Londonból jelentik: Henlein Konrad, a csehszlovákiai szudéta német párt vezére, aki jelenleg Londonban tartózkodik, a *Daily Telegraph* munkatársának kijelentette, hogy tervezetét terjesztett a cseh kormány elé a cseh kormány és a kisebbségek közötti viszony megjavítása érdekében. Javaslatának lényege az, hogy az összes kisebbségek teljes mértékben élvezzék a békeszerződések által nekik biztosított összes jogokat, főként bizto-sítsák számukra most és a jövőben szülőföld-jük háborítatlan birtoklását.

**A bányakincstár és a munkásbiztosító között dúló ellentétnek a munkásság issza meg a levét.** Baia-Mare. Saját tud. A bányavidék munkásai körében nagy elkeseredést váltott ki a munkás-biztosító központi igazgatóságának a baiamarei betegsegélyező pénztárhoz érkezett körrendelete, amelyben megtiltja, hogy a beteg munkás első hetibérét folyósítsák s csak a táppénz kifizeté-sére ad engedélyt. Az eddigi szokás szerint a beteg munkás első hetibérét a munkaadónak kellett fizetni, a bányakincstár ezt nem vállalta, mire a betegsegélyező ideiglenes jelleggel folyósi-totta a béreket, de a kincstár ellen pert indított az összegért. A bíróság még nem határozott ebben a munkásságot közelről érintő kérdésben. A munkásbiztosító központi igazgatósága most a munkásságon út a bányakincstár merevsége miatt.

**A SAKKVILÁGBAJNOKSÁG ÁLLÁSA:** 3:2 EUVE JAVÁRA. Hágából jelentik: A sakk-világ bajnokság ötödik fordulóján Aljechin negyven lépés után feladta a játszmát. A vi-lág bajnokság állása most 3:2 Euve javára.

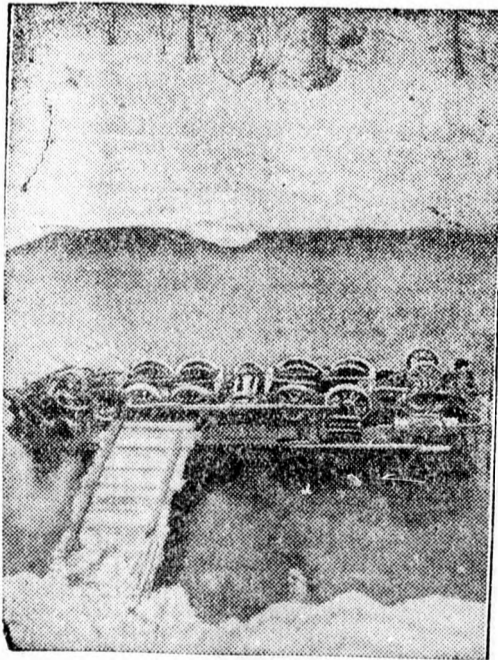
**Megbüntettek egy tanárt, mert politizált az órákon.** Saját tud. A bucovinai Câmpulungban fegyelmi bizottság elé került egy középiskolai tanár, mert politizált az órákon a diákok kö-zött. Ez a fegyelmi bizottság az új törvény előírása szerint a cernauti tábla mellett mű-ködik. A politizáló tanárt büntetésből más városba helyezték át.

**OLASZORSZÁG NÉMETORSZÁGOT — FRANCIAORSZÁG ROMÁNIÁT GYŐZTE LE A RUGBY TORNA KÖZÉPDÖNTŐJÉBEN.** Párizsból jelentik: A világhiállításal kapcsolatban rendezett rugby-torna középdöntőjében csütörtökön Olaszország 9:7 arányban legyőz-te Németországot, Franciaország pedig 27:11 arányban győzött Románia felett.

**Ügyvédi hír.** Dr. Lammel Antal ügyvédi irodáját Oradean, Take Jonescu utca 41 szám alatt megnyitotta.

**Megkezdtek az anyagiilkos Hermanné bün-pörének tárgyalását.** Oradea. Saját tud. Pénte-ken délelőtt kezdődött meg az oradeai esküdt-szék előtt az anyagiilkos Hermanné Jánosné bün-pörének tárgyalása. Mint emlékeztetés, Hermanné Jánosné az elmúlt év októberében venetiai laká-sukon előbb guzsbakötötte, majd kegyetlen mó-don megfojtotta édesanyját. Az esküdtzék már egyizben tárgyalásra tüzte ki Hermanné bün-ügyét, akkor azonban az őszi ülésszakra halasz-tották a tárgyalást. A pénteki tárgyaláson sok időt vett igénybe az első őszi esküdtzéküi ülés formalitásainak betöltése, az esküdték kisorso-lása és így csak a késő délelőtti órákban kezd-ték meg Hermanné kihallgatását. A gyilkos asz-szony kihallgatása során többször hangoztatta, hogy nagyon szerette édesanyját, aki pedig iszák-os, rendetlen életével feldulta családi boldog-ságukat. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy miért ölte meg anyját, Hermanné csak annyit válaszolt: „Nagyon szerettem az anyámat.” Ta-nukihallgatások következtek azután. Kihallgat-ták a szomszéd kocsmárosokat, a gyilkos asszony testvéreit és férjét. Valamennyiüknek a vallo-mása Hermanné mellett szült. Lapunk zártakor a tárgyalás még folyik. Délután kerül sor az ügyész vádbeszédére és a védőbeszédre — s elő-reláthatólag még pénteken ítéletet is hoz az esküdtzék, melynek tagjai nagyrésztben falusi gazdaemberek. A közhangulat véleménye az, hogy az anyagiilkos asszonyt felmentik.

**Kifosztotta és agyba-főbe verte — önmagát.** Satumare. Saját tud. Azt az állítást, miszerint „a részeg ember elveszti az esztét” megcáfolja az a ravasz fondorlattal kiagyalt büntény, amely napokon keresztül foglalkoztatta a satumarei rend-őrséget. Szabó Lajos a „Margit” ásványvíz for-rás tulajdonosa jelentette a bűnügyi osztályn, hogy szolgáját: Sinta József 46 éves, több gyer-mekes családapát Domanesti község határában ismeretlen tettesek összeverték és kirabolták. A titokzatos tettesek 2477 lejt, egy pokrócot és 25 üres üveget zsákmányoltak, majd elválták a há-mokat, hogy Sinta székere utánuk ne eredjen. Szabó ugyanis 534 üveg ásványvízzel székere-n Careiba küldte szolgáját, aki Évert János keres-kedőnél rakdott le és átvette az áru értékét. Ha-zafelé menet az országuton kirabolták. A rendőr-ség napokon keresztül nyomozott a vakmerő rabló után, míg ki nem derült, hogy Sinta csalafinta módon, orránál fogva vezette a rendőrséget és a kenyéradóját. A pénzzel ugyanis betért az egyik carei kocsmába, ahol potyaleső barátokkal az utolsó leig elverte. Ittasan indult hazafelé. Az uton azon törté a fejét, miképpen pótolja a hiányt. Hosszu töprengés után megszületett benne a rablás meséje. Katonakönyvét és a cég mi-niszteri engedélyét a Somesba dohta, késével el-vágta a hámozat, elfüntette az egyik pokrócot s hogy a mesének elhíhető külszint adjon, kemény tárggyal agyba-főbe verte önmagát. Olyan súlyos sérüléseket ejtett az arcán, hogy orvoshoz kellett vinni. A rendőrségen a keresztkérdések alatt megtörve, bevallotta, hogy a rablás meséjét gaz-dája megítézésére eszelte ki, hogy a pénzt ne kelljen visszafizetni s hogy ne játssa el a becsü-ltetét Szabó előtt, aki tizenhat hónapon keresztül megbízott benne. Lopásért és hatóság félrevezet-éséért indul ellene eljárás.



**Különös vasuti katasztrófa:** Az Alpsekben egy mozdonny kisiklott és lezu-hant egy folyóba. Képünk a „vizbefult” moz-donyról készült.

**\* A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt agyének,** akik csaknem kivétel nélkül idült szék-rekedésben és ennek következtében mindentéle emésztési nehézségben szenvednek, igyanak reg-gelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesíti magában. Kérdezze meg orvosát.

**Nagy érdeklődés előzi meg a Református Kör műsoros szüreti mulatságát.** Az Alexandri-utcai Református Otthon az őszi időnyben szombat este nyitja meg először kapuit a mulatni, szórakozni vágyó közönség előtt. Városszerte általános ér-deklődés előzi meg a Református Kör szombat esti szüreti bálját, amelynek rendezősége gazdag és élvezetes műsorral szórakoztatja nemcsak az ifjúságot, hanem minden rangu és rendű embert, aki feledni akarja gondjait.

**Zürichi zárlat.** Párizs 14.62, London 21.56 fél, Newyork 434.70, Brüsszel 73.25, Milánó 22.88, Amszterdam 240.20, Berlin 174.60, Bécs 80.20, Prága 15.20, Varsó 82.20, Belgrád 10, Bucuresti 325.

**Ady Endre emléktábla a „Három holló”-ban** Budapestről jelentik: Vasárnap délelőtt az „Opera” kávéház egyik termében, mely régeb-ben a „Három holló” vendéglő volt, a Vajda János irodalmi társaság teleplezi Ady Endre emléktábláját.

**Hírek Careiből.** A régi Satumare vármegye Careiben levő értékes levéltárát és múzeumát Satumarera szállítják. A selejtezés munkáját már meg is kezdték. Eddigi elhanyagolt álla-potában igen sok értékes tárgy ment tönkre. — Halhóber Jánosné felakasztotta magát. Néhány hónappal ezelőtt menyasszony leánya marószó-dával követett el öngyilkosságot. Állítólag elő-lötti elkeseredésében követte el az öngyilkos-ságot.

## SZÍNHÁZ

### THALIA SZÍNHÁZ HÁROMNAPOS VENDÉG-JÁTEKÁNAK MÜSORA:

Október 15., péntek este 9 órakor: **Eltévedt báránycák.** (André Birabeau világhírű vigjátéka. Fényes Alice, Erényi Böske, Paal Magda, Pe-renyi János, Gulacsi László, Toth Elek, Mészá-ris Bela, Lantos Béla, Szabados Arpai, Decey Jenő, stb. fellépésével.)

Október 16. szombat délután 3 órakor: **Delila.** (Olcsó helyarakkal.)

Október 16. szombat délután 5 és fél órakor: **Eltévedt báránycák.** (Rendes helyarakkal.)

Október 17. vasárnap délután 3 órakor: **Delila.** (Olcsó helyarakkal.)

Október 17. vasárnap délután 6 órakor: **Eltévedt báránycák.** (Bucusi előadás, rendes hely-arakkal.)

Vasárnap este 9 órakor: **Román előadás.**

Hétfőn délután 5 órakor: **Delila.** Olcsó hely-arakkal.

Hétfőn este 9 órakor: **Eltévedt báránycák.** Rendes helyarakkal.

### A SZÍNHÁZI IRODA KÖZLEMÉNYEI:

— **Eltévedt báránycák.** Lázás izgalommal várja Oradea színházlátogató közönsége a Thalia Magyar színház újabb négynapos ciklusát, mert ekkor mutatja be a prózai együttes André Bir-beau ragyogo sikerű vigjáték ujdonságát, az El-tévedt báránycák. Ez a nagyszerű ujdonság, amely Budapesten a Belvárosban szériás előada-sokat ért meg. A tarsulat Oradeán olyan kiváló és mindent fölülmuló előadásban hozza színre ez ujdonságot, ami csúcsteljesítményt nyújt minden egyes szereplőnek. Az Eltévedt báránycák itteni előadásait az eddigi elővételből ítélve, zsufolt há-zak fogják végigélvezni és akik ez ujdonságot megnezik, azoknak egy örökké tartó élmény ma-rad e kiváló előadás. Az Eltévedt báránycák pénteken este 9 órakor, szombaton délután fél 6 órakor, vasárnap délután 6 órakor és hétfőn este 9 órakor van a színház műsorán mindenkor rendes helyarakkal.

— **Delila.** Molnár Ferenc nagyszerű vigjáték ujdonsága, amely a bemutatón olyan óriási si-kert aratott, szombaton, vasárnap és hétfőn ke-rül színre délutáni előadásban, mindenkor olcsó helyarakkal. Szombaton, vasárnap 3 órakor, hét-főn délután 5 órakor.

— **Hétfői előadások.** Az eddig megnyilvánult óriási érdeklődésre való tekintettel a színház igazgatósága hétfőn is tart előadást délután és este. Hétfőn délután 5 órai kezdettel a nagysi-kerű Delila kerül színre olcsó helyarakkal, míg este 9 órakor az Eltévedt báránycák rendes hely-arakkal.

— **Jegyek minden előadásra, már csak kor-látolt számban kaphatók a színház bololdali elő-vételi pénztáránál.**

## SPORT

### Csak román eredetű játékosokat szerepeltetnek a B) válogatottban

#### Összeállítottak egy 26-os keretet

Bucurestiből jelentik: A válogatóbizottság megbízatása — amelynek elnöke, Juga Liviu dr., az új nemzetibajnoki rendszer elleni tiltakozásként már előbb beadta lemondását — lejárt. A labdarugószövetség elnöke, Tilea Viorel dr. új válogatóbizottságot nevezett ki a következőkben: Davila ezredes, Capatana, Savulescu őrnagy és Hatieganu Jenő. Meglepetést kelt, hogy a válogatóbizottságból — ha már erre szükség van — kimaradt dr. Morar Teofil, aki Oradea labdarugóportját ellenőrizte, Huza dr., aki a cluji mérkőzéseken mutatott formákat figyelte és abban nem kapott helyet az arad-timisoarai labdarugóélet egyik megbízottja sem.

Az új válogatóbizottság a Románia B) Magyarországra B) válogatott mérkőzésre való tekintettel már meg is kezdte működését és összeállította a B) válogatott keretét, mely a következők: Rădulescu, Iordachescu kapusok; Dragomirescu, Felecan I., Sfera, Sucitulescu hátvéd; Munteanu I., Barbulescu, Putnic, Pop, Lazar, David, Gorgorin fedezetek; Ploesteanu, Georgescu, Moldoveanu, Vaida, Niculescu, Cocuban II., Horătan, Dunăreanu, Orza, Bogdan, Iordache, Mercea, Gruin, csatárok. A végleges csapatot hétfőn jelölik ki.

A keret összeállításából látható, hogy a válogatóbizottság a B) válogatottnál csak román eredetű játékosokat vett számításba.

Az október 24-i mérkőzéssel kapcsolatban Tilea Viorel dr., a labdarugószövetség elnöke a következőket jelentette ki:

— Annak ellenére, hogy a magyar szövetség igen erős csapatot küld Bucurestibe, előttem a mérkőzés eredménye csak másodsorban jön számításba. Az első szempont az, hogy a magyar B) válogatott ellen szintiszta román csapatot állítsunk ki.

A román szövetség egyébként kérni fogja a magyar szövetséget: egyezzenek bele, hogy a mérkőzést a román Xifando vezesse. Aligha hihető azonban, hogy a MLSz ezt az ajánlatot elfogadja.

Bucurestiből jelentik: Egyszer hétfői lapok tudni vélik, hogy a magyar szövetségi kapitány máris összeállította a magyar „csikócsapatot” a bucuresti mérkőzésre. A lapok szerint ez lenne a csapat:

Csikós (Phöbus) — Miklósi (Szürketaxi), Fekete (Phöbus) — Pázmándy (Elektromos), Balogh (Nemzeti), Szalay (Nemzeti) — Röck (Phöbus), Sztancsik (Nemzeti), Kisalagi (Nemzeti), Bihámy (Nemzeti), Horváth (Nemzeti).

A csapat nem rossz, csak az a baj, hogy annál kevésbé állíthatók össze, mert a szerdai gyakorló mérkőzés is elmaradt.

**ÚJ SZABADÜTÉS A JÉGKORONGBANI**  
A nemzetközi jégkorong szövetség érdekes új szabálymódosítást szavazott meg. Ezentúl súlyos fault esetén, melyet az utolsó harmad részben követnek el a védőjátékosok, az utolsó kék vonalról szabadütést ítél a bíró. A kapu előtt — mint a labdarugásban a tizenegyesnél — csak a kapus tartózkodhatik és az ütést végző játékos egyenesen a kapura irányíthatja a korongot. Ez az egyetlen szabadütés a jégkorongban, amely átadás helyett egyenes lövést engedélyez a kapura. A játékos a korongot a pályán közepére is helyezheti.

**Románia célzó csapata balkánbajnokságot nyert.** Bucurestiből jelentik: A balkán célzó bajnoksága megkezdődött. Az első napon az ötvenméteres pisztolylovást bonyolították le. A csapatversenyben: 1. Románia 2262 pont. 2. Görögország 1809 pont. Egyénileg: 1. Lahovary (Románia) 490 pont. 2. Vasile Crisan 482 pont. 3. Choundras (Görögország) 456 pont. 4. Dan Berceanu (Románia) 449 pont. 5. Balaretu kapitány 441 pont. 6. Livada (Görögország) 430 pont.

**Olvassátok és terjesszétok a Magyar Lapok-at!**

## KÖZGAZDASÁG

## Nagyarányú árzuhanás Londonban és Prágában

Nemzetközi dekonjunktúra-hullám előjelét lehet várni

Londonból jelentik: A londoni tőzsdén tegnap délelőtt is folytatódott a pánikszerű árzuhanás, amelyet a nemzetközi helyzet feszültségének kiéleződése indított meg. Ugy a spekuláció, mint a nagyközönség tömegével dobta piacra a papírokat, sőt az árutőzsdén is zuhanásszerűen estek a jegyzések. Csak a déli órákban állott be kisebb javulás, amikor olyan hírek terjedtek el, hogy az európai helyzet tisztázódik. A pánikszerű eladások ekkor megszűntek s az utőtőzsdén az árvesztések egy része megtérült. Főleg az állami járadékok emelkedtek nagyobb mértékben, de még így is jóval alatta maradtak a multheti jegyzéseknek. Az árutőzsdékre az utőtőzsdén beállott javulás nem volt hatással s a terményárak délután is tovább zuhantak.

Prágából jelentik: A newyorki és londoni

tőzsdéken megindult árzuhanást, amelyet Prágában általában véve egy újabb nemzetközi dekonjunktúra-hullám előjelének ítélnek meg, viharos árzuhanásokra vezetett. Az eladásokban a nagybancok jártak elől s példájukat a nagyközönség is követte. Az árvesztések a legtöbb papírban olyan nagyok voltak, hogy túlhaladták a múlt év áprilisában megállapított áringadozási keretet s ezért igen sok részvényben nem is lehetett megállapítani a jegyzéseket, illetve a hivatalos jegyzések többnyire csak névlegesek maradtak. A tőzsde kormánybiztosa az üzletidő végeztével jelentést tett a pénzügyminisztériumban a történetekről, majd az illetékes helyen kapott utasítások alapján közölte, hogy a kormány minden intézkedést megtett a tőzsde megnyugtatása érdekében.

### Emelkedik Románia árúhivitele Németország felé

Bucurestiből jelentik: A Dimineata adatokat közlő Romániának Németország számára történeti kiviteléről. Eszerint Románia 1937 első hat hónapjában 830 ezer tonna árut szállított Németországnak. 3 milliárd 655 millió lej értékben, a tavalyi 2 milliárd 144 millió értékkel szemben. A kiviteli többet Románia javára csaknem másfél milliárd lei. Csak gabonát közel 36 ezer vagonnal szállított Románia Németországnak, 408 millió birodalmi márka értékben, szemben azzal, hogy 1936 ugyanez időszakban csak öt vagonnal szállított Románia, nyolcezer birodalmi márka értékben.

**8,500.000 leit fordít a kormány erdészetű célokra.** Bucurestii. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium jelentése alapján a kormány 8,500.000 leit szavazott meg az erdők feljavításának céljaira. Az összeg felhasználásánál részleteire vonatkozzal még nem történt intézkedés.

**Újabb becslések a kukorica terméséről.** Bucurestii. Saját tud. A különböző szakemberek és a földművelésügyi minisztérium szinte nap-nap után újabb becsléseket eszközölnek a kukorica terméséről. A legújabb jelentések szerint már 70–80.000 vagonra tehető a termésfelesleg, amit exportálhatunk. A kormány azonban még nem vonta vissza a kiviteli tilalmat s ez a körülmény kedvezőtlenül befolyásolja az árak alakulását. Ha ezt az intézkedést továbbra is fenntartják, úgy a legtöbb állam beszerzi szükségleteit. Mire a román kukorica eladásra kerül, már nem lesz komoly piacunk. Erdemes megemlíteni, hogy a gabona exportőrök véleménye szerint a múlt évi termésből mintegy 40–50.000 vagon kukorica van raktáron.

**AZ IDÉN IS MEGRENDEZIK A GYÜMÖLCSHETET.** Bucurestii. Saját tud. A szövetségi minisztériumban értekezletet tartottak, mely alkalommal elhatározták, hogy rövidesen országsszerte megrendezik a gyümölcshetet, hogy ezáltal az értékesítés kérdését közelebb vigyék a megoldáshoz.

**A közepesnél is gyengébb az idei szőlőtermés.** Bucurestii. Saját tud. A földművelésügyi minisztérium jelentése alapján az Argus azt írja, hogy országsszerte kezdetét vette a szűret, de a termés még a közepes nívót sem érte el. Különösen Basarabiában keltett nagy meglepetést az eredmény, mert az előző évihez viszonyítva, majdnem 85 százalékos a veszteség. Ennek következtében a borárak és a must árak országsszerte emelkedő irányzatot mutatnak. Jó termés van Ardealban és a Banatban. A lembergi kiállításán a román kormány megbízottai tárgyalásokat folytattak nagyobb mennyiségű borkak és lengyel és cseh piacokon történő elhelyezéséről. Állítólag sikerült is piacot biztosítani, de az Argus attól fél, hogy exportra nem lesz borunk. A kormány azonban tudnia kellene, hogy nemcsak az okiráltság helyi, hanem az ardeali termelők is támogatást igényelnek. A szükséges mennyiséget tehát Ardealból is betudják szerezni.

**A vasutigazgatóság rendelettel szabályozta a kukorica szállítást.** Bucurestii. Saját tud. Jelenítettük, hogy a minisztériumi határozattal megtiltották a kukoricának bármilyen közlekedési úton való szállítást, úgy a belföldi fogyasztás valamint export célokra, ha 14 százaléknál nagyobb a víztartalma. Most a vasutigazgatóság ilyen értelemben végrehajtó rendeletet küldött az összes rakodó állomásoknak és kikötőknek. Csak abban az esetben lehet szállítani, ha felmutatják a vizsgálati bizonyítványt. Az intézkedés alludó jellegű és minden év október 5. és május 31-ike között hajtandó végre. Ez a sérelmes rendelet súlyos bonyodalmakat idézhet elő, mert joggal tehetjük fel a kérdést, hogy mi történik a hivatalokkal, ha nem tudják beszerezni a szükséges kukoricát? Másrészt viszont az árakat kedvezőtlenül befolyásolja és a gazdákat nagy anyagi veszteség érheti.

**A basarabiai termény- és borspiac helyzete.** Bucurestii. Saját tud. A basarabiai búza és tengeri termés bőséges, az árpa és zabtermés úgy mennyiségileg, valamint minőségileg gyenge. A basarabiai árpa ab Cluj 59–60 kgr. hl-tersúlyban 380–390 leibe kerülne. Az ottani zab pedig 40–42 kgr-os hl-súlyban ab Cluj vagonként 43–44.000 leibe kerülne. A tengeriből már történetek basarabiai eladások 17–16.000 leiert vagononként, de az ár valószínűleg 22.000 leiben fog kialakulni. Az árú száraz egészeséges. A burgonya 6–7000 lei vagononként. A borspiac helyzete pedig a következő: fehér új bor 10 százalékos mal-fokonként 30–40 bani, literje tehát 3–4 lei, a vörös 10 százalékos 2–3 lei literenként, fajborok 5–6 lei literenként a 10–12 százalékos. A szőlőtermés mennyiségileg a tavalyihoz hasonló, tehát jó, de minőségileg gyengébb. Nagyjótól a tavalyi termés felének felül meg. Tighinában a bor ára a fentieknél is kevesebb. Az obor készletek egész Basarabiában kifogytak. A szőlő árak: csemege-szőlő vegyes: 1 lei kg., hamburgi muskotály 2 lei, a borszőlő kg-ja viszont 30–40 bani.

**Gazdanap Copsa-Maren.** Bucurestii. Saját tud. Az elmúlt napokban a környékbeli magyar falvak gazdáinak részvételével gazdanap zajlott le Copsa-Maren. Megrendezését többek között az az elhatározás tette szükségessé, hogy a falu at akart tenni a nyomásos rendszerrel a szabad gazdálkodás rendszerére. Reggel Istentisztelet volt, majd Szász Ferenc, az EGE kerületi felügyelője a gazdákkal bejárta a határt, majd részletesen megvitatták a szabad gazdálkodás rendszerét, úgy jogi, mint gazdasági szempontból. A mezőgazdasági kiállítás nagy érdeklődést váltott ki. A gazdáknak meg van a haladás vágya és ebből a szempontból is elismerésre méltó tevékenységet fejtenek ki.

Élet — regény.

### Hét ős, egy tavasz

Így a szomorú élet, hét ős, a kellemes életet mutatja be az írónő: **NAGY KÉDA**, finom reglással és sok közvetlenséggel, egy fiatal lány napsgaras boldog életét mutatja meg a kapcsán.

Ára 35 lei és portó.

Megrendelhető könyvtárainkbanál.

## RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

## VASÁRNAP, OKTÓBER 17.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás viz- és időjárásjelentés. 9.55 Istentisztelet. 11.15 Beethoven I. és II. szimfóniája. 13 Hírek. 13.10 A Sibiceanu-zenekar hangversenyének közvetítése. 19 Táncczene. 20.05 Felolvasás. 20.25 Gramofonlemez közvetítése. 20.50 Tombulis-trió. 21.20 A Kis rádiózenekar hangversenyének közvetítése. 22.30 Hírek. 22.55 Szórakoztató gramofonlemez közvetítése. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

**Budapest I.** 10.30 Hírek. 11—11.55 Református istentisztelet. Prédikál: Murakózy Gyula. 12—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szivem templomból. Szentbeszédet P. Bangha Béla S. J. mondja. 13.30 Operaházi zenekar. 14.10 Világhíradó. 15 Lemezek. 16 Gazdáknak. 16.50 Postászenekar. 17.30 „Ot világrész gazdasága”. 18 Cigányzene. 19 „Sziamba”. 19.30 Szalonzene. 20.15 „A tokaji bor és a furmintszőlő”. 20.45 Sportközlemények. 20.55 „A cigány”. Népszimű. 22.45 Hírek. 23.10 Hangversenyzenekar. 24.25 Jazz.

## HÉTFŐ, OKTÓBER 18.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 19.15 Csak Rádió-Románia: Lemezek: csak București: Beethoven: I. vonósnygyes. 19.45 A két állomás együtt: Szimfonikus táncok (lemezek). 20.45 Felolvasás. 21 Serbescu Sylvia zongorázik. 21.35 Folescu G. román dalokat énekel. 22 Olasz Európhangverseny. 23.05 Hírek. 23.20 Vendéglői zene. 23.55 Hírek.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Szalonótós. 24.30 Rendőrzene. 17.15 Diáktűlőra. 18 „A társadalombiztosítás”. 18.30 Zongoraszmok. 19 „Rádió a rádióról”. 19.20 Cigányzene. 19.70 „Thomas Mann, az elbeszélő”. 20.30 Hanglemezek. 21.20 Hírek. 22 Olasz Európhangverseny. 23.05 Hírek. 24.20 Hírek német nyelven. 24.25 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

## KEDD, OKTÓBER 19.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19 Felolvasás. 19.15 Csak Rádió-Románia: lemezek, csak București: Rossini: Stabat Mater előadja a vasutas énekkar. A két állomás együtt. 20 Felolvasás. 20.15 Motzoi-zenekar. 21.15 Rádiózenekar Alexandrescu tenorral. 22.30 Hírek. 22.45 Lemezek. 23.45 Hírek.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Cigányzene. 14.40 Triumf-énekegyüttes. 17.10 Asszonyoknak. 18 „Hogyan készülődik a Ferencváros a Középeurópai Kupa római döntőjére”. 18.40 Operaházi zenekar. 19.40 „Munkásfélőra”. 20.10 Szalonzene. 21.10 „Benedek Elek-est”. 21.45 Hírek. 22.10 Cigányzene. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Jazz. 24 Lemezek. 1.05 Hírek külföldre.

## SZERDA, OKTÓBER 20.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Giurgea-zenekar. 19.15 Anton és Macarie a zenetörténetben. A Visarion-templom énekkara Costinescu Evancia magánénekével. 20.15 Rádiózenekar Tassian Valentina közreműködésével. 21.15 Felolvasás. 21.30 Csak Rádió-Románia: Lemezek; csak București: Beethoven: Hegedű és zongora szonáta. 22.05 A két állomás együtt: Lemezek. 22.30 Hírek. 22.45 Lemezek. 23.15 Kabarélemezek. 23.45 Hírek.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Zongoraszmok. 14.30 A rádió szalonzene. 17.15 Diáktűlőra. 18 „Őszi dívat Párizsban”. Előadás. 18.30 Hanglemezek. 19.30 „Vidám históriák” Ceevegés. 20 Szedő Miklós dr magyar nótákat énekel. 21 „Duse”. Hangjáték. 22.30 Hírek. 22.50 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 24 Hírek francia és olasz nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek.

## CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 21.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás.

18.15 Táncclemezek. 20.10 Felolvasás. 20.25 Mandolin. 21 Felolvasás. 21.15 A filharmonikusok hangversenye az Athaneumból. 23 Lemezek. 23.55 Hírek.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Balalajka. 14.30 Lemezek. 17.15 Vándor Lajos meséi. 18 Cigányzene. 18.40 „Finn-ugor rokonnaink”. Előadás. 19.10 Énekszámok. 19.45 Külügye negyedóra. 20 Gazdáknak. 20.20 Szalonzene. 21 Somlay Arthur előadójestje. 21.40 Hírek. 22.15 Dohnányi Ernő első Beethoven-zongoraszonáta estje. 23 Időjárásjelentés. 23.05 Hangversenyzenekar. 24.15 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

## PÉNTEK, OKTÓBER 22.

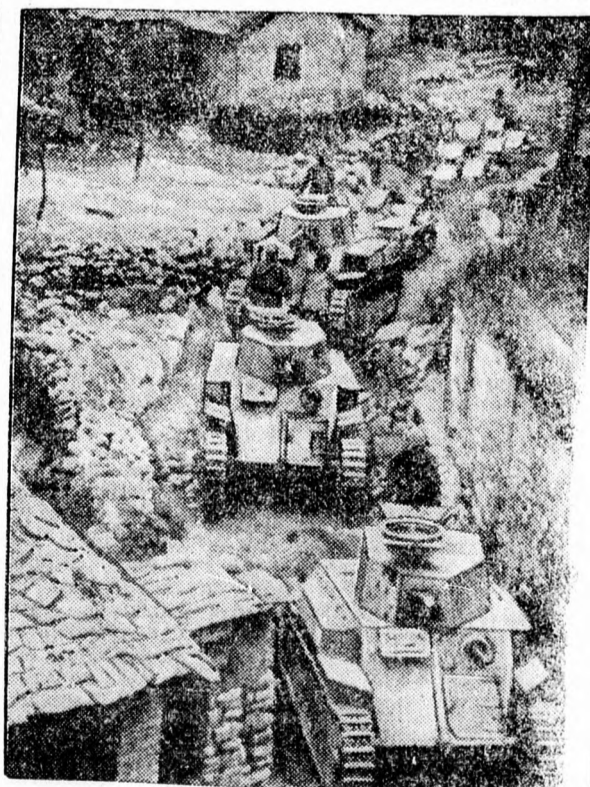
**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Tandin-zenekar. 19.45 Orgonahangverseny. 20.20 Felolvasás. 20.35 Közvetítés az Operaházból. 23.55 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Katonazene. 14.30 Cigányzene. 17.15 Diáktűlőra. 18 Bartók Béla Liszt-műveket zongorázik. 18.35 „A magyar sport nemzeti jelentősége”. 18.55 Szalonzene. 19.50 „Wagner—Liszt Cosima”. Előadás. 20.30 Hannula Uuno finn közoktatásügyi miniszter tiszteletére „Don Carlos” dalmű. az Operaházból. 21.40 Hírek. 22.40 Hírek. 24.30 Hírek. 24.35 Hanglemezek. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.

## SZOMBAT, OKTÓBER 23.

**București.** 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18.15 Román néplemezek. 19 Híres énekesek lemezei. 19.30 Rádió-Románia: Lemezek. — București: Beethoven: Hármás két oboára és angol kürtre. 19.45 Két állomás együtt: Lemezek. 20.45 Felolvasás. 21 Táncczene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.55 Hírek.

**Budapest I.** 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangzó. 13.05 Énekszámok. 14.30 Hanglemezek. 17.15 Harsányi Gizi meséi. 18 „Egyenáram, váltóáram, költőzködés”. Előadás. 18.20 Szalonzene. 19.25 „Mennyit fejlődött a magyar rádióipar?” Közvetítés az újpesti rádiógyár telepéről. 20 Bura Károly emlékezete. 21 „Tündérmese felnőtteknek”. Hangjáték. 22.30 Hírek. 23 Hangversenyzenekar. 24.15 Szalonótós. 1.05 Hírek külföldi magyaroknak.



Japán tankok előnyomulása egy kínai városkán keresztül.

Készült a Szeai László-nyomda Rt. közlegőgépén, Oradea, Strada Regele Carol II, No. 5

## Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lel.

## Lakás

## Kiadó

1 szobás, szép utcai lakás november 1-re. — Oradea, Str. Jon Ghica 17-a. szám.

**Szép egyszobás lakás** mellékhelyiségekkel és mosókonyha használatával november 1-re kiadó. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 39.

**2-3 szobás lakás** keresek. Lehetőleg magánházaat kerttel. Cim: Boér Péter, Oradea, Str. C. Cipariu 23. sz.

## Kiadó

4 szobás parkettes ószkomfortos uri lakás. Megtekinthető 11—12. Oradea, Strada Holban 44. szám.

**Kertvárosban,** villamos megálló közelében 2 szobás modern magánház azonnalra kiadó. Oradea, Str. Cantucuzino 60. Értekezni: Dăibos, Telefon 802.

**Butorozott szoba** kiadó. Oradea, Str. Xenopol 13. szám.

## 2 szobás

előszobás utcai lakás kiadó november 1-re. Oradea, Str. Brătianu No. 52.

## Kiadó

november 1-re 3 szobás, fürdőszobás udvari lakás, ugyanott egy 2 szobás. Oradea, Ciocogariu-utca 41. szám.

**Utcai háromszobás lakás** mellékhelyiségekkel, november 1-re kiadó. — Utcái butorozott szoba azonnalra kiadó. Oradea, Parcul Carmen Sylva 6. szám.

## Kiadó

2 szobás mellékhelyiségekkel álló lakás november 1-re. Cim: Oradea, Str. Brătianu 55.

**Háromszoba** fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.

## Különféle

**Női és férfi kalapok** készítését olcsó árban vállalom. Mester kalapos, Oradea, Strada Alexandri 16. szám.

## Figyelem!

Tarján óras-ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 8. Javítások szakszertien készülnek.

## Egy rövid

keresztúros zongora bérbeadó. Cim a kiadóban.

## Alkalmazás

**Házvetőnőnek,** bejárónőnek elmenni özevgyasezony, vidékre is. Burikné, Oradea, Str. Turnatorului 7.

## Adás-vétel

**Összecsukható vaságy** 3 részü matráccal olcsón eladó. Oradea, Str. Regele Carol II, No. 19. Chaura.

## Gyermekkocsi

modern, alig használt, eladó. Oradea, Strada Ciordas 48 szám.

## Eladó

egy 12 személyes hagyomány mintás maiesent ebédülő szerviz. Cim megtudható Str. Delavrancea 43, földszint.

**Sirlámgak eladók** Oradea, Str. Nicolae Jiga 46. szám.

## Eladó

versenyzongora. Oradea, Str. Brătianu 27.

## Eladó

ebédülő szőnyeg, használt 3x4 méter. Oradea, Str. Vilson No. 2.

## Jókarban lévő

komplett hálószoba, kék, agytakaró, elköltözés miatt eladók. — Oradea, Str. Nic. Zsigai 52. szám.

## Jókarban

lévő modern kombinált szekrényt, asztalt, fotelket vennék Cimeket a kiadóba kérek.

## Jókarban lévő

2 sötétkék Neumann télikabát 6—8 éves gyerekeknek eladó. Oradea, Str. Brătianu 28. szám.

## Jókarban

lévő használt vaskályha öntött és előmelegítő cserépkályhához eladó. Oradea, Strada Andrei Muresan 10. sz.

## Eladó

egy jókarban lévő használt gyermek bunda, barna, 7 éves lánykának és egy férfi rövid borkabát, Oradea, Str. Vlahuta No. 34.

## Használt

télikabát. 14 éves fiúnak eladó. Oradea, Str. Millerand No. 3. I. emelet jobbra.

## 2 darab

új nagy, kényelmes valódi marhabőrű, elsőrendű kiállítással készült fotój eladó. Cim: Oradea, Regele Ferdinand 16, emelet.

## Egy sötétkék

női télikabát kisebb alakra eladó. Szabó J. Oradea, Str. Gheorghe Lazar No. 5.

## Eladó

költözködés miatt sodronybetéttel ágyak, szalngarnitúra nagy tükörrel, ebédasztal, festmények, márvány mosdó, stb. Oradea, Str. Ciocogariu 15. földszint 1. balra. Megtekinthető délelőtt 10-től 1 óráig.

## Fekete női kabát

középterműre eladó az udvarban. Oradea, Str. Vlahuta 72. szám.